

AKILLI İÇERİK OLMADAN;

AKILLI TAHTA,

TEKNOLOJİK BİR TAHTA

OLMAKTAN

ÖTEYE GEÇEMEZ..!

a akıllı ders defteri
akıllı tahta içeriği

ELFi YAYINCILIK
Elmas Fikirler

YAYIN KURULU

Hazırlayanlar

Özlem ZARİFOĞLU, Serap SEYFİ

YAYINA HAZIRLAYANLAR KURULU

Kurumsal Yayınlar Yönetmeni

Saime YILDIRIM

Kurumsal Yayınlar Birimi - Dizgi & Grafik

Mustafa Burak SANK & Ezgi GÜLER & Meltem TEMEL

Sumru ALMACAK & Gamze KAYA & Pınar KORKMAZ

Yasin ÇELEBİ & Reyhan KARAHASANOĞLU

Baskı - Cilt

Neşe Matbaacılık Yayıncılık Sanayi ve Tic. A.Ş.

Adres:Akçaburgaz Mh. Mehmet Deniz Kopuz Sk. No:17

3.Bodrum Esenyurt / İSTANBUL

Yayıncı Sertifika No: 32077

Matbaa Sertifika No: 22861

ISBN: 978-605-9213-00-4

İstanbul - 2015

Bu eserin her hakkı saklı olup tüm hakları Elfi Yayıncılık'a aittir. Kısmi de olsa alıntı yapılamaz, metin ve soruları aynen değiştirilerek elektronik, mekanik, fotokopi ya da başka bir sistemle çoğaltılamaz, depolanamaz.

Copyright © Tüm Hakları Saklıdır.

5.SINIF

TÜRKÇE

AKILLI DERS DEFTERİ

ADI _____
SOYADI _____
SINIFI _____
NO _____

Defterlerimizi Tanıyalım

Neler Öğreneceğim?

Tema kazanımlarının öğrencilerin ilgisini çekecek şekilde belirtildiği bölümdür.

Örnek

Derste verilen konu ile ilgili sorunun çözümünün verildiği bölümdür.

Çöz Öğren

Derste işlenen konuların öğrenilip pekiştirilmesi için öğrencilerin çözeceği açık uçlu veya çoktan seçmeli sorulardır.

Dikkat

Derste işlenen konu ile ilgili dikkat edilmesi gereken uyarılar, istisnalar, notlar, vb. içeriklerin yer aldığı hareketli kutudur.

Bunları Biliyor Musun?

Derste işlenen konu ile ilişkili gerçek hayattan merak uyandıracak ilginç bilgilerin yer aldığı hareketli kutudur.

Biraz Ara Verelim

Derste işlenen konular ile ilgili oyun, bulmaca, zeka soruları, vb. içeriklerin yer aldığı hareketli kutudur.

Haydi Sen Yap

Derste işlenen konular ile ilgili öğrencilerin bireysel, arkadaşlarıyla veya ailesiyle birlikte gerçekleştirebileceği ders dışı müze önerisi, roman tavsiyesi, atölye çalışması, bilimsel çalışmalar, vb. içeriklerin yer aldığı hareketli kutudur.

Ödevim

Derste işlenen konu ile ilgili öğrencilere verilen ödevlerin yazıldığı hareketli kutudur.

Defterlerimizi Tanıyalım

Etkinlik Sayfam

Ders esnasında öğrencilerin bireysel veya grupta çalışacağı konu ile ilgili üst düzey düşünme becerileri kazandıran çalışma sayfasıdır.

Ünite Özetim

Temaların sonunda yer alan ünite konularını özetleyen kavram ağlarıdır.

Ne Kadar Öğrendim?

İlgili temadaki tüm işlenen konuları içeren, öğrencilerin ne kadar öğrendiklerini test eden, açık uçlu ve çoktan seçmeli sorulardan oluşan bölümdür.

Rehberlik Köşem

Tema sonlarında rehberlik çalışmalarının yer aldığı bölümdür.

Öz Değerlendirme Formum

Tema sonlarında öğrencilerin tema kazanımları ile ilgili kendilerini duyuşsal olarak değerlendirebilecekleri formdur.

Notlarım

Temaların sonlarında ve sayfa altlarında not almak için bırakılmış alanlardır.

Gelişim Raporum

Öğrencilerin yıl içinde girdikleri sınavların ve hazırladıkları projelerin notlarını yazdıkları bölümdür.

İÇİNDEKİLER

1. TEMA

1. Metin	10
Etkinlik Sayfam	22
2. Metin	23
Etkinlik Sayfam	37
3. Metin	38
Etkinlik Sayfam	47
4. Metin	48
Etkinlik Sayfam	60
Tema Özetim	61
Ne Kadar Öğrendim	63
Öz Değerlendirme Forumum	67
Rehberlik Köşem	68

2. TEMA

1. Metin	72
Etkinlik Sayfam	78
2. Metin	79
Etkinlik Sayfam	81
3. Metin	82
Etkinlik Sayfam	84
4. Metin	85
Etkinlik Sayfam	94
Tema Özetim	95
Ne Kadar Öğrendim	96
Öz Değerlendirme Forumum	99
Rehberlik Köşem	100

3. TEMA

1. Metin	104
Etkinlik Sayfam	108
2. Metin	109
Etkinlik Sayfam	114
3. Metin	115
Etkinlik Sayfam	117
4. Metin	118
Etkinlik Sayfam	120
Tema Özetim	121
Ne Kadar Öğrendim	122
Öz Değerlendirme Forumum	126
Rehberlik Köşem	127

İÇİNDEKİLER

4. TEMA

1. Metin	132
Etkinlik Sayfam	135
2. Metin	136
Etkinlik Sayfam	141
3. Metin	142
Etkinlik Sayfam	144
4. Metin	145
Etkinlik Sayfam	149
Tema Özetim	150
Ne Kadar Öğrendim	151
Öz Değerlendirme Formum	154
Rehberlik Köşem	155

5. TEMA

1. Metin	162
Etkinlik Sayfam	169
2. Metin	170
Etkinlik Sayfam	175
3. Metin	176
Etkinlik Sayfam	180
4. Metin	181
Etkinlik Sayfam	185
Tema Özetim	186
Ne Kadar Öğrendim	187
Öz Değerlendirme Formum	191
Rehberlik Köşem	192

6. TEMA

1. Metin	198
Etkinlik Sayfam	203
2. Metin	204
Etkinlik Sayfam	206
3. Metin	207
Etkinlik Sayfam	210
4. Metin	211
Etkinlik Sayfam	212
Tema Özetim	213
Ne Kadar Öğrendim	214
Öz Değerlendirme Formum	217
Rehberlik Köşem	218

İÇİNDEKİLER

7. TEMA

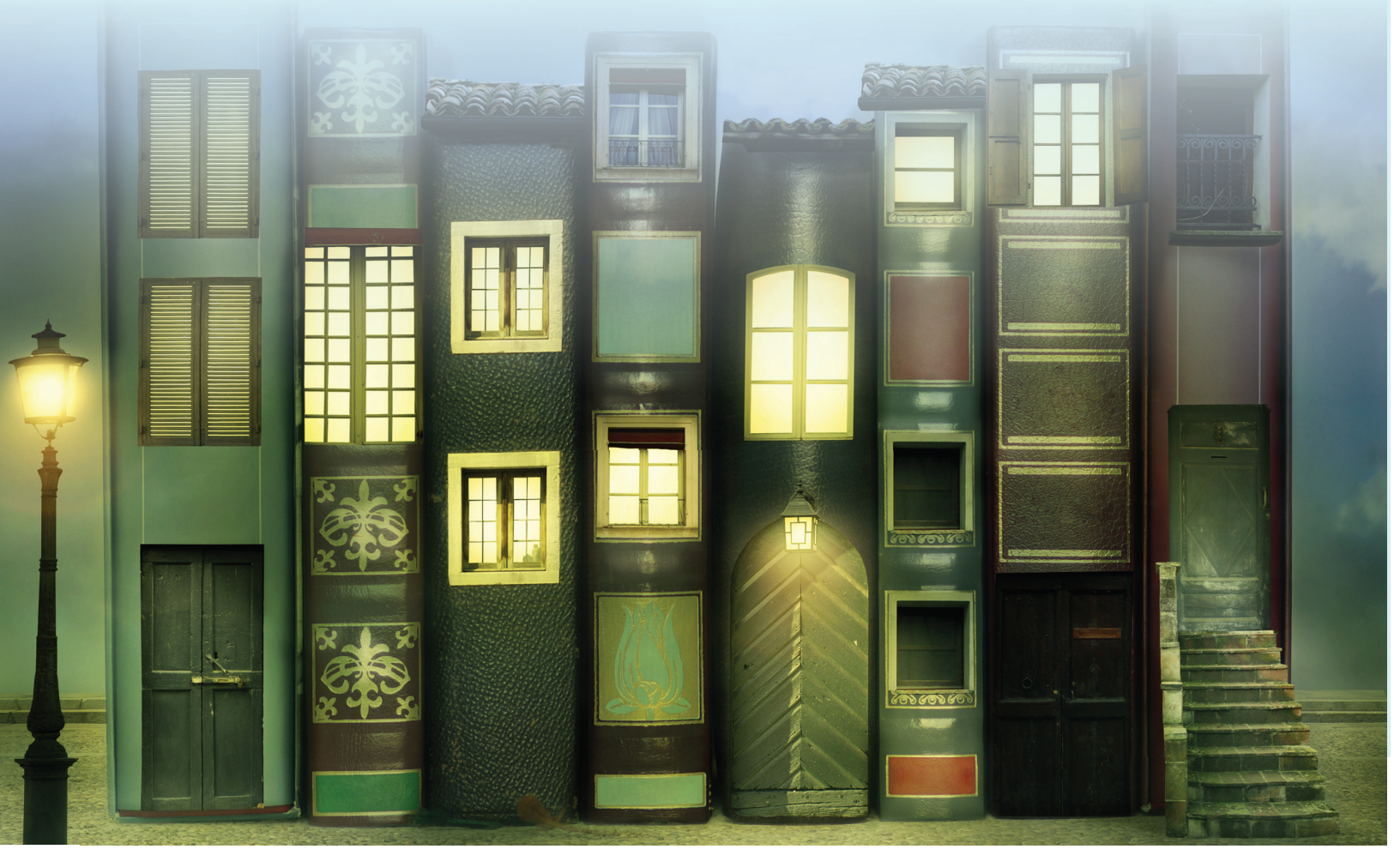
1. Metin	224
Etkinlik Sayfam	228
2. Metin	229
Etkinlik Sayfam	231
3. Metin	232
Etkinlik Sayfam	234
4. Metin	235
Etkinlik Sayfam	242
Tema Özetim	243
Ne Kadar Öğrendim	244
Öz Değerlendirme Formum	247
Rehberlik Köşem	248

8. TEMA

1. Metin	254
Etkinlik Sayfam	259
2. Metin	260
Etkinlik Sayfam	262
3. Metin	263
Etkinlik Sayfam	269
4. Metin	270
Etkinlik Sayfam	273
Tema Özetim	274
Ne Kadar Öğrendim	276
Öz Değerlendirme Formum	279
Rehberlik Köşem	280

Ürün Dosyası Kullanma Yönergem	286
Kavram Sözlüğüm	287
Kaynakçam	290
Haftalık Türkçe Ders Programım	291
Gelişim Raporum	292

Tema 1

Neler Öğreneceğim?

1. Metinde karşılaşılan yeni sözcüklerin anlamlarını biliyor musunuz?
2. Genel durumlar ile özel durumlar arasındaki farklar nelerdir?
3. Metinde farklı renkte verilmiş, altı çizili sözcükler cümleye hangi anlamları katar?
4. Sözcükler farklı anlamlarda kullanılabilir mi?
5. Öznel ve nesnel yargılar nasıl ayırt edilir?

1. Metin

Öykü (Hikâye) Nedir?

Olmuş ya da olması muhtemel olay ya da durumların yer, zaman ve kişilere bağlı olarak anlatıldığı kısa yazı türüne **öykü (hikâye)** denir.

Öykü (Hikâye) Unsurları

1. Olay

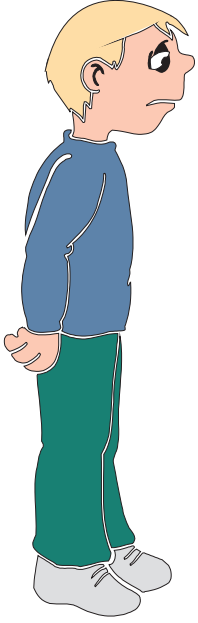
2. Kişiler

- Ana Karakter
- Yardımcı Karakterler

3. Mekan (Yer)

4. Zaman

ESKİCİ

Vapur rıhtımdan kalkıp da Marmara'ya doğru uzaklaşmaya başlayınca yolcuyu geçirmeye gelenler, üzerlerinden ağır bir yük kalkmış gibi ferahladılar:

— Çocukcağız Arabistan'da rahat eder, dediler. Hayırlı bir iş yaptıklarına herkesi inandırmış olanların uydurma neşesiyle fakat gönülleri isli, evlerine döndüler.

Zaten babadan yetim kalan küçük Hasan, anası da ölünce uzak akrabaları ve konu komşunun yardımıyla halasının yanına, Filistin'in ücra bir kasabasına gönderiliyordu.

Hasan vapurda eğlendi; gırıl gırıl işleyen vinçlere, üstleri yazılı cankurtaran simitlerine, kurutulacak çamaşırlar gibi iplere asılı sandallara, vardiya değiştirilirken çalınan kampanaya bakarak çok eğlendi. Beş yaşında idi; peltek, şirin konuşmalarıyla da güverte yolcularını epeyce eğlendirmişti.

Fakat vapur, şuraya buraya uğrayıp bir sürü yolcu bıraktıktan sonra sıcak memleketlere yaklaşınca kendisini bir durgunluk aldı. Kalanlar bilmediği bir dilden konuşuyorlardı ve ona İstanbul'daki gibi: "Hasan gel! Hasan git!" demiyorlardı; ismi değişik gibi olmuştu. Hassen şekline girmişti:

— Taal hun ya Hassen, diyorlardı, yanlarına gidiyordu.

— Ruh ya Hassen, derlerse uzaklaşıyordu.

Hayfa'ya çıktılar ve onu bir trene koydular. Artık ana dili büsbütün işitilmez olmuştu. Hasan, köşeye büzüldü; bir şeyler soran olsa da susuyordu, yanakları pençe pençe, al al olarak susuyordu. Portakal bahçelerine dalmış; göğsünde bir katılık, gırtlığında lokmasını yutamamış gibi bir sert düğüm, daima susuyordu.

Fakat hem pür nakış çiçek açmış, hem yemişlerle donanmış güzel, ıslak bahçeler de tükendi; zeytinlikler de seyrekleşti.

Notlarım

Yamaçlarında keçiler otlayan kuru, yalçın, çatlak dağlar arasından geçiyorlardı. Bu keçiler kapkara, beneksiz kara idi; tüyleri yeni otomobil boyası gibi aynamsı bir cila ile kızgın güneş altında, pırıl pırıl yanıyordu. Bunlar da bitti, göz alabildiğine uzanan bir düzlüğe çıkmışlardı; ne ağaç vardı, ne dere, ne ev! Yalnız ara sıra kocaman kocaman hayvanlara rast geliyorlardı; çok uzun bacaklı, çok uzun boylu, sırtları kabarık, kambur hayvanlar trene bakmıyorlardı bile. Ağızlarında beyazımsı bir köpük çiğneyerek dalgın ve küskün arka arkaya, ağır ağır, yumuşak yumuşak, iz bırakmadan ve toz çıkarmadan gidiyorlardı. Çok sabretti, dayanamadı, yanındaki askere parmağıyla göstererek sordu. O güldü:

— Gemel! Gemel! dedi.

Hasan'ı bir istasyonda indirdiler. Gerdanından, alnından, kollarından ve kulaklarından biçim biçim, sürü sürü altınlar sallanan kara çarşafı, kara çatık kaşlı, kara iri benli bir kadın göğsüne bastırdı. Anasınıninkine benzemeyen, tuhaf kokulu, fazla yumuşak, içine gömülüverilen cansız bir göğüs...

— Ya habibi! Ya ayni!

Halasının yanındaki kadınlar da sarıldılar, öptüler, söyleştiler, gülüştüler. Birçok çocuk da gelmişti; entarilerinin üstüne hırka yerine elbise ceket giymiş, saçları perçemli, başları takkeli çocuklar...

a) Zaman:

b) Yer (Mekân):

c) Karakterler:

b) Olay:

Bunları Biliyor Musun?

Şiirde ilk defa "Türk" kelimesini kullanan şairimiz Mehmet Emin Yurdakul'dur.

Notlarım

Haydi Sen Yap

Bir öykü (hikâye) oluşturunuz.

Başlık:

Yer:

Zaman:

Kişiler:

Olay:

Gerçek Olan ve Hayal Ürünü Olan Unsurlar

Gerçek Olan Unsurlar:

Hayal Ürünü Olan Unsurlar:

Örnek

Kedi miyavladı. — Gerçek unsur

Kedi hüznünlendi. — Hayal ürünü unsur

Notlarım

Çöz Öğren

Soner ile Eren sokakta oynuyorlardı. Yanlarına çok sevdikleri köpekleri Karabaş geldi. Karabaş aşağı sokakta kavga çıktığını söyledi onlara. Soner ile Eren aşağı sokağa doğru koştu. Karabaş arkalarından "Dikkatli olun!" diye bağırdı. Çocuklar sokağa gittiklerinde kavga bitmişti.

Metinde gerçek olan unsurlarla, hayal ürünü olan unsurları aşağıda belirtilen yerlere yazalım.

Gerçek Olan Unsurlar:

Hayal Ürünü Olan Unsurlar:

Çöz Öğren

Aşağıdaki cümleleri okuyunuz ve gerçek unsur olanların yanına "G" hayal ürünü olanların yanına "H" yazınız.

Cümleler	Gerçek	Hayal
Ormandaki büyük ağaçlar kesildi.		
Sevimli küçük kız yıldızları çantasına topladı.		
Bulutlar pamuk giysilerini giymişlerdi.		
Sınıfımızda on beş öğrenci bulunuyor.		
Kedi pır diye uçtu.		
Yıldızlar ay ile dans ediyorlar.		

Bunları Biliyor Musun?

İLKÖĞRETİM HAFTASI

Eğitim – öğretimin temelleri ilköğretimle atılır. Her alanda ilerlemek isteyen bir toplum için eğitilmiş insanlara ihtiyaç vardır. Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren başlatılan okuma – yazma seferberliğiyle birçok okul açılmıştır. Yeni Türk alfabesi öğrenilmiş ve ilköğretim zorunlu hale getirilmiştir. Her yıl okulların açıldığı hafta "İlköğretim Haftası" olarak kutlanır. Yaşam boyu gerekli olan bilgilerin temelini atıldığı ilköğretim, bir milletin çağdaş uygarlık seviyesine yükselmesinde çok önemlidir.

Notlarım

Kelimede Anlam

Eş Anımlı (Anlamdaş) Sözcükler Nedir?

Örnek

abide : anıt	al : kırmızı	beyaz : ak	çağrı : davet
acele : çabuk	araba : otomobil	cevap : yanıt	tedbir : önlem
acemi : toy	armağan : hediye	cılız : zayıf	çare : umar
adalet : hak	ayakkabı : pabuç	cimri : pinti	dizi : sıra
adet : sayı	bağışlama : affetme	cümle : tümce	dilek : istek
akıl : us	baş : kafa	çaba : gayret	doktor : hekim

Zıt (Karşıt) Anımlı Sözcükler Nedir?

Örnek

zayıf : şişman	ön : arka	almak : vermek	gitmek : gelmek
kısa : uzun	alt : üst	gülmek : ağlamak	tembel : çalışkan

Notlarım

Dikkat

Zıt ile Olumsuzluğun Farkı

Zıt anlam ile olumsuzluk bildiren anlamlar birbirinden farklıdır.

Zıt Anlam		Olumsuz Anlam	
sevinmek	üzülmek	sevinmek	sevinmemek
akıllı	deli	akıllı	akılsız

Çöz Öğren

Aşağıdaki eş anlamlı kelimeleri örnekteki gibi eşleştiriniz.

1) Teklif	2) Anlam	3) Emniyet	4) Gayret	5) Konuk
6) Kaybetmek	7) Yarar	8) Yurt	9) Kelime	10) Anne
() Çaba	(1) Öneri	() Mana	() Güvenlik	() Misafir
() Valide	() Yitirmek	() Fayda	() Sözcük	() Vatan

Bunları Biliyor Musun?

TÜRK DİL BAYRAMI (26 Eylül)

Türk Dil Kurumu (ilk adıyla Türk Dili Tetkik Cemiyeti) Türkçenin incelenmesi ve geliştirilmesi için Mustafa Kemal Atatürk tarafından kurulmuştur. Her yıl 26 Eylül Dil Bayramı olarak kutlanır. 26 Eylül, Dolmabahçe Sarayı'nda toplanan 1. Türk Dil Kurultayının açılış günüdür.

Notlarım

Betimleme Nedir?**Örnek**

Uzun, dar bir caddede yürüyorduk. Bizi geçmişe götüren tarihi evlerin önüne geldik. Tahtadan yapılmış bu iki katlı insana gülümseyen evler yaşına rağmen genç bir duruşa sahipti. Boğaz'ı görüyor olmasından mı yoksa bahçesindeki rengarenk çiçeklerden mi daha genç duruyordu karar verememiştim.

Çöz Öğren

Siz de sınıfınızı betimleyiniz.

Notlarım

Tanımlama Nedir?

Dikkat

Tanımlama ile açıklama karıştırılmamalıdır.

- Öğretmen, bir bilgiyi öğretmeyi amaçlayan kişidir. —● Tanım cümlesi
- Öğretmen, öğrencilerini yaşama en iyi şekilde hazırlamaya çalışır. —● Açıklama cümlesi

Örnek

Yalnızlık, kalabalığın içinde tek kalmaktır. Rengarenk bir yerde kendini bembeyaz hissetmektir. Bazen de en çok istenilen şeydir.

Bunları Biliyor Musun?

Saat, günün hangi anı olduğunu götüren nesnedir. Güneş saati olarak ilk kez Mısırlılar tarafından kullanılmıştır. 24 saatlik zaman dilimini gösteren saatler ise 15. yüzyıldan beri kullanılmaktadır.

Geçmişten günümüze birçok şekil değiştiren saatler üçgen tahta biçiminde, teknoloji ile günümüzdeki akrepli yelkovanlı mekanik saatlere dönüşmüştür. Günümüzde akrep ve yelkovansız modern dizaynli saatler de karşımıza çıkmaktadır.

Notlarım

Noktalama İşaretleri

Nokta (.)

1)

Örnek

Yarın arkadaşlarımla tiyatroya gideceğim.
Sanatçı, sahneden gülererek ayrıldı.

2)

Örnek

Prof. Dr. Ahmet Bey
Hürriyet Cad.
Doç. (Doçent), Sok. (Sokak), Prof. (Profesör)

3)

Örnek

4. sırada Ayşe oturuyor.
2. binaya taşındılar.
XI. yüzyıl
5. sokak

Notlarım

4)

Örnek

16.05.2015' te yeni bir hayata başlıyoruz.
Ablam 21.07.1981 tarihinde doğmuş.
Cumhuriyet 29.10.1923'te ilan edildi.

5)

Örnek

Hafta sonu oynanan basketbol maçını 70.250 kişi izlemiş.
Statta 11.000 kişi vardı.

6)

Örnek

Saat 14.30'da Ankara'ya gidecek.
Yarın akşam 21.00'da sinemaya gideceğiz.

7)

Örnek

$4 \cdot 2 = 8$
 $5 \cdot 5 = 25$

Notlarım

8)

Örnek

www.okyanuskoleji.k12.tr
www.tdk.gov.tr

9)

Örnek

Sıfatlar ikiye ayrılır:
1. Niteleme Sıfatları
2. Belirtme Sıfatları

Bunları Biliyor Musun?

Edebiyatımızda noktalama işaretleri Tanzimat Dönemi'nde, kullanılmaya başlanır. Nokta, virgül, soru işareti gibi temel noktalama işaretlerini ilk kullanan yazarımız "İbrahim Şinasi Efendi" dir.

Ödevim

Notlarım

Çöz Öğren

Aşağıda verilen cümlelerde kullanılan noktaların kullanım amaçlarını karşlarına yazınız.

Cümleler	Noktanın Kullanım Amaçları
Konser 19.50' de başlayacakmış.	
Bu örneğe www.tdk.gov.tr adresinden ulaşabilirsiniz.	
Bu apartmanın 7. katında oturuyoruz.	
Gelecek hafta pikniğe gideceğiz.	
Dr. Osman Bey, hastaneye gelmiş.	
23.04.1984 tarihinde dünyaya gelmiş.	

Biraz Ara Verelim

AĞUSTOS BÖCEĞİ ile KARINCA

Ağustos böceği bütün yaz saz çalmış, şarkı söylemiş. Kara kış birden bastırınca şafak atmış zavallıda. Bir şey bulamaz olmuş yiyecek. Koskoca ormanda ne bir böcek, ne bir sinek... Gitmiş komşusu karıncaya:

— Aman kardeş, demiş. Hâlim fena; bir şeycikler ver de kışı geçireyim, yaz gelince öderim. İnan bana. Ağustos geçirmem söz sana. Ödemezsem eğer, böcek demesin kimse bana. Karınca iyidir hoştur ve çalışkandır bilirsiniz ama eli sıkıdır biraz.

- Sormak ayıp olmasın ama bütün yaz ne yaptınız ?
- Ne mi yaptım? Gece gündüz şarkı söyledim, fena mı ettim sizce ?
- Yo, demiş karınca. Ne mutlu size. Ama hep türkü söylemek olmaz, kışın da oynayın biraz.

Notlarım

Siz de önce kendi evinizi sonra hayalinizdeki evi betimleyiniz.

2. Metin

Deyim Nedir?

Örnek

dili tutulmak
ayak diremek
dilinin altındaki baklayı çıkarmak

Deyim

- Genellikle sözcük grubu şeklinde karşımıza çıkar.
- Ders verme amacıyla söylenmez. İçinde bulunulan durumu ifade eder.
- Sadece sözü edilen kişi için geçerlilik taşır.
- Anonimdir. Söyleyeni belli değildir.
- Genellikle mecaz anlamlıdır.
- Kalıplaşmış sözlerdir, kelimelerde değişiklik yapılamaz.
- Kısa ve özlü sözlerdir.

Dikkat

Deyimler, anlamca ve biçimce kalıplaşmış sözler olduğu için sözcüklerin yerleri değiştirilemez ve eş anlamlıları kullanılamaz.

“Çevir kazı yanmasın.” yerine “ Kazı çevir yanmasın.” diyemeyiz.

“Kulak misarifi olmak” deyimindeki **misafir** sözcüğü yerine “**konuk**” sözcüğü getirilemez.

Notlarım

Bunları Biliyor Musun?

ÇİZMEDEN YUKARI ÇIKMAK

“Yetkisi dışındaki konuya karışmak” anlamında kullanılan bir deyimdir. 19.yüzyılda, Fransız ressamlardan biri bir resim sergisi açmış. Sergiyi gezenlerden biri büyük bir şövalye tablosunun önünde uzun süre durmuş. Beğenmediğini belirten bir şekilde de başını sallamış. Bu, ressamın ilgisini çekmiş ve adama sormuş:

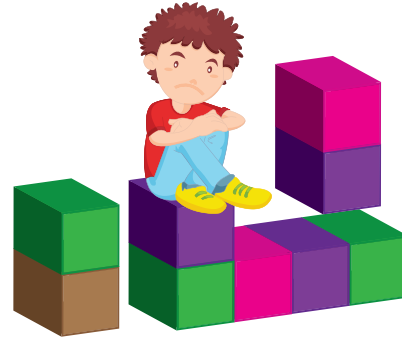
- Bu tablo ile çok ilgilendiğiniz belli oluyor.
- Evet. Şövalyenin çizmesindeki körük kıvrımlarında hatalar var.
- Nasıl anladınız, işiniz bu mu?
- Ben kunduracıyım, çizme dikerim, demiş. Ressam hemen tuvalini ve boyalarını getirerek adamın söylediği biçimde çizmeyi düzeltmiş ve gerçekten daha iyi olduğunu görünce memnun olmuş adama teşekkür etmiş. Fakat adam yine tablonun başından ayrılmayıp, bu kez de şövalyenin pantolonunda ve kemerinde de hatalar olduğunu belirtmiş. Bu çokbilmişliğe dayanamayan ressam:
 - “Bak arkadaşım,” demiş. Sen kunduracısın, çizmeden yukarı çıkma!

Çöz Öğren

Aşağıdaki görsellerde anlatılmak istenen deyimleri verilen kutulara yazınız.

Notlarım

Ödevim

Notlarım

Çöz Öğren

Aşağıdaki deyimleri anlamlarıyla harfleri kullanarak eşleştiriniz.

Anlamlar	Deyimler
a) Başına gelen olaydan unutulmayacak ders çıkarmak	() Elden ayaktan düşmek
b) Sabrı tükenip o zamana kadar söyleyemediğini söyleyivermek	() Kulağına küpe olmak
c) Bir işin üstesinden gelene kadar çok zorluk çekmek, çok sıkıntı yaşamak	() Burnunun dikine gitmek
d) Yaşlılıktan ya da hastalık nedeniyle iş yapamaz hale gelmek	() Ağzından baklayı çıkarmak
e) Söylenenleri, öğütleri dinlemeyerek bildiği gibi hareket etmek	() Akla kararı seçmek

Bunları Biliyor Musun?

DÜNYA ÇOCUK GÜNÜ (Ekim Ayının İlk Pazartesi Günü)

“Çocuk bugünün yarını, yarının umududur.” Her yıl ekim ayının ilk pazartesi günü “Dünya Çocuk Günü” olarak kutlanır. Tüm milletlerin ortak sorunu ve sorumluluğu olan çocukların daha iyi koşullarda yetiştirilmesi için 1923 yılında başlatılan çalışmalarda çocuklarla yaşamak esas alınmıştır. Bu amaç doğrultusunda Birleşmiş Milletler 1959’da “Çocuk Hakları Bildirisi” yayınlanmıştır. “Dünya Çocuk Günü” evrenseldir. Dünyadaki tüm çocukların mutluluğu ve sağlığı milletlerin ortak isteği olmalıdır.

Notlarım

■ Kelimede Anlam

Gerçek (Temel) Anlam Nedir?

Bir sözcüğün akla ilk gelen anlamıdır. Yani zihnimizde uyandırdığı ilk çağrışıma **gerçek (temel) anlam** denir.

Örnek

- Evin mutfak kısmı geçen hafta yandı.
- Elindeki kitap çok inceydi.

Mecaz Anlam Nedir?

Bir sözcüğün gerçek anlamdan tamamen kopmuş anlamına **mecaz anlam** denir. Gerçek anlamın dışında yepyeni bir anlam kazanır.

Örnek

- Türkçe dersinden yüksek not alamazsam yandın.
- Böyle güzel hediye alması çok ince bir davranıştı.

Çöz Öğren

Aşağıdaki sözcükleri gerçek ve mecaz anlamda birer cümlede kullanınız.

- acı :

(Gerçek)

(Mecaz)

- derin :

(Gerçek)

(Mecaz)

- aydınlık:

(Gerçek)

(Mecaz)

Notlarım

Sözcük	Gerçek Anlam	Mecaz Anlam
Dar	Orası çok dar bir dükkân. (Ölçüleri yetersiz olan)	Sevda'nın dar düşünceleri herkesi canından bezdirdi. (Yetersiz)
Temel	Yeni binanın temelini sağlam yaptılar. (Bir yapının toprak altında kalan ve yapıya dayanak olan duvarı, tabanı)	Temelde bir efsaneye dayanıyor bu oynanan oyun. (Bir şeyin gelişimi için gereken ilk öğeler)
Erimek	Şeker sıcak suda eridi. (Katı cismin sıvı içinde karışarak sıvı duruma gelmesi)	Kadıncağız üzüntüsünden günbegün eriyordu. (Çok zayıflamak)
Silmek	Annem elindeki mendille kardeşimin yüzünü sildi. (Bir şeyin ıslaklığını gidererek kuru duruma getirmek)	Gözlerin kalbimdeki bütün kötü düşünceleri sildi. (Ortadan kaldırmak, yok etmek)

Biraz Ara Verelim

Sait Faik Abasıyanık (Kasım 1906 - 11 Mayıs 1954)

Yazı hayatına lise yıllarında şiirle ve farklı türlerde (roman, öykü, şiir...) eser vererek başlayan Sait Faik Abasıyanık, modern Türk hikayeciliğinin önde gelen isimlerindedir.

Klasik öykü tekniğini yıkarak doğayı, insanları her yönüyle ele almış hem iyi hem kötü taraflarını ortaya koymuştur. Eserini şiirsel bir dille ustaca kaleme alarak bireyin sorunlarına yer vermiş, şehirli olan ancak alt sınıftaki insanları (işsiz insanlar, balıkçılar, kıraathane sahibi insanlar...) dile getirmiştir. Böylece "insanı ele alan sanatçılar" arasında yerini almıştır.

Üslup konusunda Andre Gide, Comte de Lautramant, Jean Genet gibi isimlerden etkilense de kendine has bir tarz oluşturarak kendinden sonraki Ferit Edgü, Adalet Ağaoğlu, Demir Özlü gibi yazarları da etkilemiştir.

Ölümünden sonra Burgaz Ada'daki evi müzeye dönüştürülmüştür ve her yıl Sait Faik Abasıyanık adına ödül verilmektedir.

Notlarım

■ Sözcüklerde Anlam Özellikleri

Genel Anlam

Bir türün tamamını ifade eden sözcükler genel anlam taşır.

Özel Anlam

Bir türün bir ya da birkaçını ifade eden sözcükler özel anlam taşır.

Örnek

Çiçek : Genel

Bitki : Genel

Gül : Özel

Çiçek : Özel

Dikkat

Bir sözcüğün genel ya da özel anlam kazanması cümledeki kullanıma göre değişir. “Elindeki çiçeği bana ver.” cümlesindeki “çiçek” kelimesi belli bir çiçeği işaret ettiği için özel anlamlıdır. “Tüm bayanlar çiçeği sever.” cümlesindeki “çiçek” kelimesi tüm çiçekleri kastediyor. Bu nedenle genel anlamlıdır.

Bunları Biliyor Musun?

YAZIYI İLK KULLANANLAR

İlk yazı MÖ 3200 yıllarında Sümerler tarafından bulunmuştur. İlk yazılarda her varlık veya olay için bir şekil kullanılmıştır. Çivi yazısı işaretlerinin kökeninin bu resimlere dayandığı söylenmektedir. Bir kavramı ifade eden işaretlere de “ideogram” denilir. Sümer diliyle Türkçe arasında benzerlikler bulunur. Bir kaynağa göre Türkçe ile Sümerce arasında 168 tane ortak sözcük bulunmaktadır. Ancak Sümerce ile Türkçenin köken bakımından farklı olduğunu savunan bilim insanları da vardır.

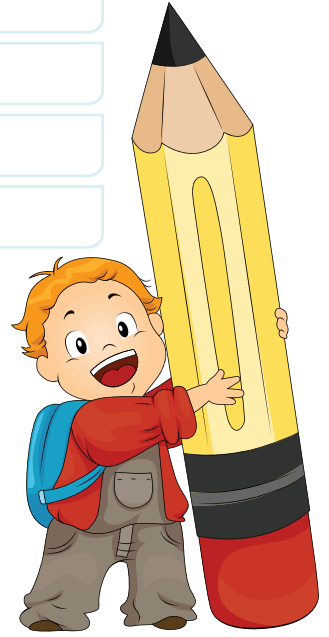
Notlarım

Çöz Öğren

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili olan kelimelerden genel anlamı olanlar için "genel anlam" kutucuğuna, özel olanlar için "özel anlam" kutucuğuna "X" koyunuz.

	Genel anlam	Özel anlam
Türkçe en sevdiğim <u>der</u> stir.		
<u>Hayvan</u> barınağına yeni bir köpek geldi.		
<u>Arkadaş</u> kötü günde yanında olmandır.		
Yarın <u>arkadaş</u> ımla ders çalışacağım.		
Bu <u>şehir</u> her haliyle güzel.		
<u>Defter</u> imi sen mi aldın?		

Çöz Öğren

Siz de genel ve özel anlamı cümleler yazınız.

Genel anlamı cümleler	Özel anlamı cümleler

Notlarım

Farklı Düşünmeye Yönlendiren İfadeler

Okuduğumuz ve dinlediğimiz metinlerde, konuşmalarımızda “**ama, fakat, veya, ya da, yalnız, ancak, buna rağmen**” kelimelerinden sonra düşüncelerin farklılaştığını görürüz.

Çöz Öğren

Aşağıdaki cümleleri farklı düşünmeye yönlendiren ifadelerden sonra veya önce gelebilecek sözlerle tamamlayınız.

- Ben de sizinle oynamak isterdim **ama**
- **fakat** pazar günü olduğu için eczaneler kapalıydı.
- Boş zamanlarımda kitap okurum **veya**
- **ancak** hava kararmadan eve dönmemi söyledi.
- Kitabım bir süre sende kalabilir **yalnız**
- **ya da** saklambaç oynayabiliriz.
- Gece gündüz durmadan çalıştı **buna rağmen**

Notlarım

■ Cümlede Anlam

Öznel ve Nesnel Yargılar Nedir?

Öznel Yargı:

Nesnel Yargı:

Örnek

Bir haftada yedi gün vardır.

Nesnel

Bence haftanın en güzel günü perşembedir.

Öznel

Çöz Öğren

Aşağıdaki cümlelerde nesnel yargı taşıyan ifadeler için "Nesnel", öznel yargı taşıyan ifadeler için "Öznel" kutucuğuna "X" koyunuz.

	Nesnel	Öznel
Sigara ve alkol sağlığa zararlıdır.	☐	☐
İlköğretimden önce anaokuluna gitmek çocukları birçok yönden geliştirir.	☐	☐
Bence yollar çift şeritli olmalıdır.	☐	☐
Tekerleğin bulunuşu ulaşım araçlarının gelişmesinde önemli bir adımdır.	☐	☐
Bana göre bu resmi yağlı boyayla boyamak doğru değildir.	☐	☐
Meyveler içinde en sevdiğim erik, çilek ve şeftalidir.	☐	☐
Ceviz, fındık gibi sert kabuklu meyveleri dişlerimizle kırmak dişlerimize zarar verir.	☐	☐
Yılın ilk ayı ocak, son ayı aralıktır.	☐	☐
Sonbahar zamanı hüzün kaplar içimi.	☐	☐

Notlarım

Bunları Biliyor Musun?

29 EKİM CUMHURİYET BAYRAMI

Türkiye Büyük Millet Meclisinin 29 Ekim 1923'te Cumhuriyet yönetimini ilan etmesiyle her yıl 29 Ekim günü Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde "Cumhuriyet Bayramı" coşkuyla kutlanır.

28 Ekim öğleden sonra ve 29 Ekim tam gün resmi tatildir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nı en büyük bayram olarak nitelendirmiştir.

Biraz Ara Verelim

HASTANE ÖNÜNDE İNCİR AĞACI

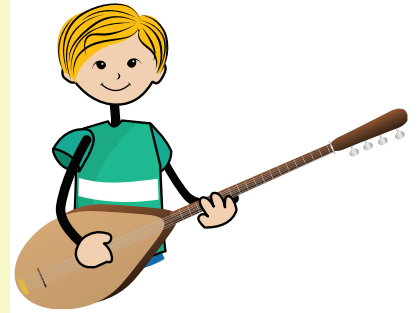
Komşu kızı ile beşik kertmesi olan bir genç askerde amansız hastalık olan vereme yakalanır. Hava değişimi olarak Yozgat'a gider. Hasta gence, sözlüsünün ailesi kızlarını vermek istemez. Genç ise tedavi olmak için İstanbul'da hastaneye yatar. Hastanenin penceresinden bakan genç incir ağacını gördüğünde duygulanır ve ağaçtan aldığı ilhamla "Hastane Önünde İncir Ağacı" türküsünü söyler.

Belli bir zaman sonra genç adam yakalandığı ince hastalıktan dolayı vefat eder. Bu da bir türkü olarak dilimizde, içimizde söylenmeye devam eder. Genç adamın ailesi gencin cenazesini memleketi olan Yozgat'a götüremezler, gencin cenazesi İstanbul'da kalır.

Çöz Öğren

Siz de bir türkünün hikâyesini araştırınız ve aşağıda verilen boşluğa yazınız.

Notlarım

Haydi Sen Yap

Aşağıdaki yarım bırakılmış hikâyeyi tamamlayınız.

BİR PAZAR SABAHI

Bir pazar sabahı yürüyüş için dışarı çıkmıştım. Hava çok güzeldi, her yerden kuş cıvıltıları geliyordu. Elinde küçük bir köpekle karşıdan gelen bir çocuk gördüm. Hayvanı zorla sürüklüyor gibiydi.

Tuhaf bir şey vardı sanki. Çocuğa sordum :

— Hayrola? Nereye gidiyorsun böyle küçük köpeğinle?

— Bakamıyoruz artık ona, gidip hayvan koruma barınağına bırakacağım.

Duyduklarım karşısında çok üzüntü duydum.

—Bana versen de ben baksam olmaz mı?

—Olur tabi, neden olmasın?

Blank lined area for writing the continuation of the story.

Notlarım

Blank lined area for writing notes.

■ Noktalama İşaretleri

Virgöl (,)

1)

Örnek

Sanatçı; hikaye, roman, şiir türünde eserler yazmıştır.
Sarı papatyalar, kırmızı güller bahçemi güzelleştiriyor.

2)

Örnek

Sevgili Öğrenciler,
Sayın Velilerim,

3)

Örnek

35,6 (otuz beş tam onda altı)
0,50 (sıfır tam yüzde elli)

Notlarım

4)

Örnek

Eve gittik, ders çalıştık.
Geldik, dinlendik, sabah tekrar işe gittik.

Çöz Öğren

Aşağıda verilen cümlelerde virgülün kullanım amaçlarını yazınız.

Cümleler	Virgülün Kullanım Amaçları
Mirasından 0,75 oranında pay alacaklarmış.	
Dışarı çıktık, yemek yedik, eve geldik.	
Kalemleri, kitapları, dergileri bir rafa dizdik.	
Sevgili hemşehrilerim, Sizi saygıyla selamlıyorum.	

Ödevim

Notlarım

TAŞ, KAĞIT, MAKAS

Taş, kağıt ve makas yolda yürürlerken bir gün, bir ağacın gölgesinde karşılaşmışlar. Hepsi yorgun argın, ağacın gölgesinde dinlenmek istiyorlarmış fakat ağaç kısa, gölgesi de küçükmüş. Derken aralarında bir yarış yapmaya karar vermişler. Kim kime galip gelirse o oradan ayrılacakmış. Önce kağıt ve makas karşılaşmış, taş da onları seyre dalmış. Kağıt ve makas didişirken makas kesivermiş kağıdı orta yerinden. Kağıt sızlana sızlana bir kenara çekilmiş, sıra gelmiş taşa. Makas, kağıdı yendim diye övünürken taş, makasın karşısına dikilmiş. Taş bu, makas falan dinler mi hiç? Bir öyle bir böyle didişirlerken bu kez de kağıt seyre dalmış, bir yandan da üzülmüş makasa yenildiğine. Taş bir zıplamış makasın üstüne, makasın bir tarafı kırılıvermiş. Ahlar, oflar arasında çekilmiş bir kenara. Tam taş galibiyetini ilan edecekken kağıt : “Hop, arkadaş!” demiş. “Biz yenişmedik daha seninle.” Taş tepeden tepeden kağıda bakmış: “Sen mi beni yeneceksin?” demiş. “Bir yanın yırtılmış, hala bana meydan okuyorsun.” Kağıt sinirlenmiş bu işe. “Ben sana yapacağımı bilirim.” demiş içinden. Başlamışlar itişmeye. Taş kağıdı ezmeye çalışmış, yok; kağıt zaten incecik. Vurmaya çalışmış, bir rüzgarla kaçırvermiş kağıt hemen. Tam havalandığı zaman kağıt, sarıvermiş taşı aniden. Taş neye uğradığını şaşırılmış. “Ben ettim, sen etme.” diye yalvarmış. Anlayacağınız hiç biri bir diğerine galip gelememiş, hepsinin bir yanı diğerine galipmiş. “Varalım, gidelim yolumuza.” demişler. Bir daha da kimseyle didişmemişler.

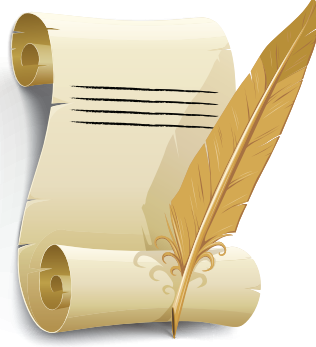
Sizde yukarıda verilen metni örnek alarak hayal gücünüzün de yardımıyla arkadaşlarınızla sıkça oynadığınız bir oyunun hikayesini yazınız.

3. Metin

Şiir

- , okuyana ve dinleyene zevk veren, duygularımızı zenginleştiren yazı türüdür.
- Şiirler alt alta yazılmış (mısralardan) oluşur. Bu dizeler arasında çoğunlukla ses uyumları vardır.
- Şiir yazarlara (ozan) denir.
- Metinlerin ana fikri gibi şiirlerin de vardır. Bir şiirin ana duygusunu bulmak için “..... ” sorusuna cevap ararız.

Biraz Ara Verelim

KİM KİMDİR?

Özdemir Asaf (11 Haziran 1923, Ankara - 28 Ocak 1981, İstanbul)

Cumhuriyet Dönemi Türk şairlerden olan Özdemir Asaf 11 Haziran 1923 tarihinde Ankara’da doğmuştur. Asıl ismi Halit Özdemir Arun olan şairin babası Şura-ı Devlet’in kurucularından Mehmet Asaf’tır. Özdemir Asaf 1930’da Galatasaray Lisesinin ilk kısmına girer. 1941’de ise 11. sınıfta, bir ek sınavla Kabataş Erkek Lisesine geçip 1942’de mezun olur. Eğitim hayatında hukuk, iktisat ve gazetecilik fakültelerine devam eder. “Tanin” ve “Zaman” gazetelerinde çalışan Özdemir Asaf’ın ilk yazısı “Servet-i Fünun

Uyan” dergisinde yayımlanır. 1951 yılında Sanat Basimevi’ni kurar ve kitaplarını “Yuvarlak Masa” yayınları adı altında yayımlar. 28 Ocak 1981’de vefat eder.

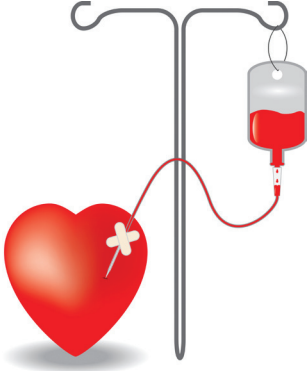

Notlarım

Bunları Biliyor Musun?

KIZILAY HAFTASI (29 EKİM - 4 KASIM)

Her yıl 29 Ekim - 4 Kasım tarihleri arasında Kızılay Haftası kutlanır. Kızılay bir yardım kurumudur. Yardımlaşma düşüncesi insanları yüceltir. Dünyamızı güzelleştirmek için yardımlaşma düşüncesinin yaygınlaşması gerekir. Bu düşünce ile barış içinde bir arada yaşarız. Birlik beraberlik duygularımız gelişir. Kızılay Haftası'nda radyo ve televizyonlarda Kızılay'ın kuruluş amacı, çalışmaları hakkında konuşmalar yapılır.

Felakete uğrayan insanlar arasında din, dil, soy ayrımı yapılmaksızın yardım edilmesi gerektiğini ilk olarak İsviçreli bir yazar savunmuştur. Tek tek yapılan yardımın yeterli olmadığı görüşünde hemfikir olan Avrupa devlet adamları İsviçre'nin Cenevre kentinde toplandılar ve İlk Yardım Derneğini 1859'da kurdular. Bağımsız, tarafsız uluslararası bir kurum olan dernek daha sonra Kızılhaç ismini alır. Ülkemizde ise Kızılhaç Derneği'nin kuruluşundan kısa bir zaman sonra Yaralı Asker'e Yardım Derneği kuruldu. Derneğin ismi daha sonra Hilal-i Ahmer adını aldı. Hilal ay, ahmer kırmızı demektir. Cumhuriyet Dönemi'nde bu anlamlar etrafında Kızılay Derneği olarak değiştirilmiştir.

Kızılay; yangın, savaş, sel, deprem, salgın hastalık gibi felakete uğrayanların yardımına koşar. Bu insanlara yaşamlarını sürmeleri için çadır, battaniye, yiyecek, giyecek imkanı sağlar. Yaralananlar için geçici hastaneler kurar. Savaşta yaralananlar için her türlü yardımı yapar.

Çöz Öğren

Her yerde güler oynar.
Ne güzeldir çocuklar!
Hep masum, hep tertemiz,
Hep umutla bakarlar.

Yukarıda verilen dördlüğün ana duygusu nedir?

- A) Doğa sevgisi
- B) Oyun oynamanın önemi
- C) Çocuk sevgisi
- D) Masumiyetin önemi

Notlarım

Çöz Öğren

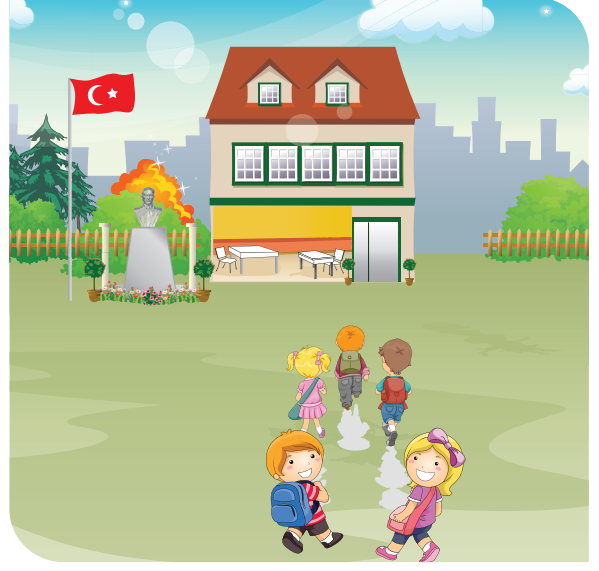
YAŞA OKULUM YAŞA

Bulunmaz senden güzel,
Adın dünyaya bedel,
Senden saklı her emel,
Yaşa okulum yaşa.

Güzeli ve iyiyi,
Öğrettin her bilgiyi,
Gösterdin ileriye,
Yaşa okulum yaşa.

Sevgin büyük ve derin,
Üstündesin göklerin,
Çok çoktur bilgilerin,
Yaşa okulum yaşa.

İbrahim Alaattin GÖVSA

- Yukarıdaki şiirin ana duygusu nedir?

- Yukarıdaki şiirin konusu nedir?

- Şiirin sizde uyandırdığı duygular nelerdir?

Bunları Biliyor Musun?

İlk Türk Şiiri

İslamiyet öncesi Türk şiirinin, şairi bilinen ilk örneklerini Uygurlar'da bulmaktayız. Aprın Çor Tigin'in yazdığı "Bir Aşk Şiiri" adlı ilk Türk şiirinin bir bölümü şöyledir:
Nurlu tanrılar buyursun / Yumuşak huylum ile / Birleşip bir daha ayrılmayalım / Güçlü peygamberler güç versin / Karagözlüm ile gülüşerek yaşayalım.

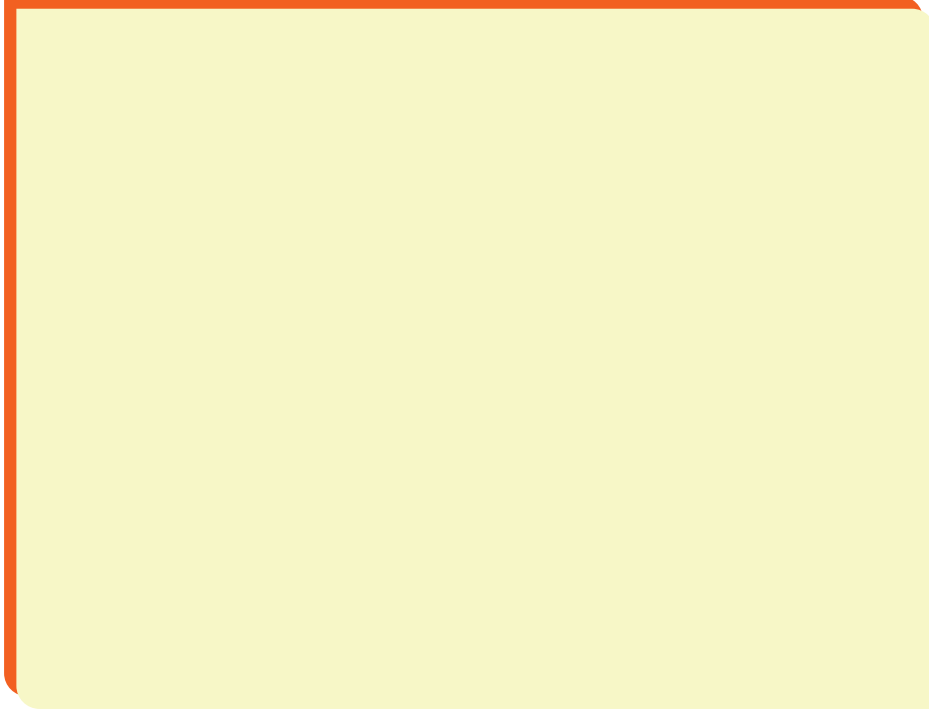

Notlarım

Çöz Öğren

Öğretmen konulu bir şiir yazalım.

■ Cümlede Anlam

Duygusal İfadeler ve Abartılı İfadeler

Duygusal İfadeler:

Örnek

Notlarım

Abartılı İfadeler:

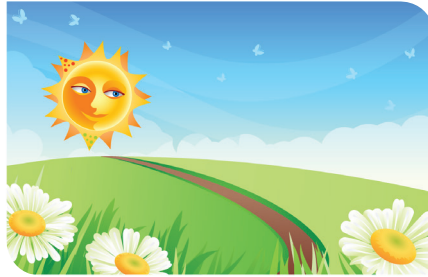
Örnek

Çöz Öğren

Aşağıdaki cümlelerden abartılı ifade kullanılanlar için "A" kutucuğuna duygusal ifade kullananlar için "D" kutucuğuna "X" koyunuz.

	A	D
Güneş'e kadar gidip gelmek çocuk oyuncağıdır.	☐	☐
Kedi bir anda önüme çıkınca korktum.	☐	☐
O kadar çok acıkmıştı ki patlayana kadar yemek yedi.	☐	☐
Gece elektrikler kesilince ödü patladı.	☐	☐
Uçağa her binişinde heyecanlanır.	☐	☐
Olanlara hepimiz çok şaşırdık.	☐	☐
Sevinçten içi içine sığmıyordu.	☐	☐
Öğretmeni ona "Aferin!" deyince biraz utandı.	☐	☐

Notlarım

Dil Bilgisi

Kelime Türetme / Türemiş Kelime

Örnek

Balon —• balon - cu, tuz —• tuz - lu, şeker —• şeker - lik

Çöz Öğren

Aşağıda verilen yapım ekleriyle yeni sözcükler türetiniz.

-li			-siz		
-lik			-ci		
-gi			-daş		
-gin			-le		

Çöz Öğren

Aşağıdaki şiirde ek alarak yeni anlam kazanmış kelimeleri bulup altlarını çiziniz.

PAPATYA

Nasıl da güzel kokar,
Gün yüzlü papatyalar.
Yazın habercisidir,
Tabiata renk katar.
Beyazdır yaprakları,
Açmış hep kollarını.
Gökyüzüyle arkadaş,
Sevginin de yoldaşı.

Notlarım

Noktalama İşaretleri

Kısa Çizgi (-)

1)

...bütün öğren -
cilerimiz karnelerini aldı.

2)

gel - miş - ti - k , söz - lük, dur - ak

3)

bak-, sevdalan-, gör-, söyle-, tanış-

4)

İl - ko - kul, ka - lem - lik, def - ter - ler, sı - nı - fı - mız

5)

Örnek

$$25 - 10 = 15$$

$$100 - 20 = 80$$

Çöz Öğren

Aşağıdaki maddelerde kısa çizginin kullanım nedenlerini verilen tabloya yazınız.

1. Kardeşim defterine “is - te - mi - yo - rum” yazmış.
2. Öğretmenimiz “oku-, yaz-, koştur-” kelimelerini birer cümlede kullanmamızı istedi.
3. çiz - gi - li
dur - ak
yüz - ücü

Kısa Çizginin Kullanım Nedenleri:

-
-
-

Ödevim

Notlarım

Biraz Ara Verelim

BAYRAK

Ey mavi göklerin beyaz ve kıvıl süsü,
Kız kardeşimin gelinliğı, şehidimin son örtüsü,
Işık ışık, dalga dalga bayrağım!
Senin destanını okudum, senin destanını yazacağım.

Sana benim gözümle bakmayanın,
Mezarını kazacağım.
Seni selâmlamadan uçan kuşun,
Yuvasını bozacağım.

Dalgalandığın yerde ne korku, ne keder...
Gölgende bana da bana da yer ver.
Sabah olmasın, günler doğmasın ne çıkar!
Yurda ay yıldızının ışığı yeter.

Savaş bizi karlı dağlara götürdüğü gün,
Kızılığında ısındık.
Dağlardan çöllere düştüğümüz gün,
Gölgene sığındık.

Ey şimdi süzgün, rüzgârlarda dalgalı,
Barışın güvercini, savaşın kartalı,
Yüksek yerlerde açan çiçeğim.
Senin altında doğdum.
Senin dibinde öleceğim.

Tarihim, şerefim, şiirim, her şeyim,
Yer yüzünde yer beğen!
Nereye dikilmek istersen,
Söyle, seni oraya dikeyim!

Arif Nihat Asya

Notlarım

Aşağıda verilen şiiri düz yazıya çeviriniz.

DÖRT MEVSİM

Ağaçlarda çiçekler,
Bahar sonunda geldi.
Aklımızda eğlence
Çocuklar yine güldü.

İşte mevsim yine yaz
Açtı her yerde güller
Gelin de annemize
Toplayalım sümbüller

Ne çabuk geçti mevsim
Şimdi yine sonbahar
Onun da yüreğinde
Güneşin izleri var

Sarı sarı yapraklar
Düştü yine toprağa
Savurdu serin rüzgar
Uçurdu bak havaya

Sonunda yine bir kış
Başladı kar yağmaya
Biz çocukların yüzü
Güler hep kar yağsa da

Dört mevsimin tadını
Çıkar, her ay bir başka
Arkadaşım yeter ki
Sen neşeni kaybetme.

4. Metin

Çöz Öğren

Kemal hep elektrikli aletlere ilgi duymuştu bugüne kadar. Babasıyla birlikte vakit geçirdiklerinde hep bir şeyleri tamir ederlerdi birlikte. Kemal bir gün babasıyla vakit geçirdikleri atölyeye tek başına gitti ve babasını beklemeye koyuldu. Etrafa göz atarken bozuk olan küçük bir televizyon dikkatini çekti. Nasıl olsa babasından görmüştü, "Tamir edebilirim." diye düşündü. Eline aldığı aletlerle televizyonun içini açıp kurcalamaya başladı. Yaptığı her harekette televizyonun içinden siyah dumanlar çıkıyor, etraf kararıyordu. Koku da kötüleşmeye başlamıştı. Nefes almakta güçlük çekiyordu artık. Çok korkmuştu. Babası atölyeye geldiğinde Kemal'i öksürürken buldu. Kemal olanları babasına anlatmıştı. Babası endişeli bir şekilde, "Kemal, bu yaptığın şey sana ciddi zararlar verebilirdi." dedi. Hemen temiz hava almak için bahçeye çıktılar. Kemal, bir daha elektrikli aletlerle oynamayacağına söz verdi.

Metni dikkatli okuyup hikâye haritasını aşağıdaki tabloya göre çıkarınız.

Zaman	Hikâyede anlatılan olay ne zaman geçmektedir?	
Yer	Hikâyede anlatılan olay nerede geçmektedir?	
Ana karakter	Hikâyenin en önemli kahramanı kimdir?	
Yardımcı Karakterler	Hikâyedeki diğer karakterler kimlerdir?	
Başlangıç Olayı	Hikâyede ele alınan olay nedir?	
Problem	Hikâyeyi başlatan problem nedir?	
Problemi Çözme Girişimleri	Problemi çözmek için ne yapılıyor?	

Notlarım

Bunları Biliyor Musun?

TÜRK HARF DEVRİMİ HAFTASI (1 - 7 Kasım)

Cumhuriyetin ilanı ile Türk milletinin, yeni bir alfabeye geçmesi ve dolayısıyla çağdaş uygarlık seviyesine ulaşabilmesi için yeni bir alfabeye de ihtiyaç vardı. Mustafa Kemal Paşa ve arkadaşları 1 Kasım 1928'de Latin alfabesinin Türkçeye uyarlanmış şeklini Türk milletinin yeni alfabesi olarak benimsediler. 1353 sayılı kanunla "Türk Harfleri" ismiyle yeni Türk harfleri kabul edildi.

Harf inkılabının amacı okumayı ve yazmayı kolay hale getirmek, okuma - yazmayı yaygınlaştırmak ve eğitim öğretimin çağdaş bir şekilde gerçekleşmesini sağlamaktı. Bu amaç doğrultusunda Harf Devrimi ilk olarak 20 Mayıs 1928'de 1288 sayılı kanunla, Arap rakamların yerine uluslararası rakamların kullanılmasını öngördü.

Biraz Ara Verelim

ATIN VERDİĞİ AKIL

Bir gün at ile eşek yüklerini yüklenmiş gidiyorlarmış. Eşek, yoruluktan bitmiş, tükenmiş. Ata yalvarmaya başlamış:

— Ne olursun, şu benim yükümün azını da sen yüklen! Yoksa şuracıkta düşüp öleceğim!

At eşeğin söylediklerini duymazlıktan gelmiş. Oralı bile olmamış. Ama bir süre sonra eşek, gerçekten de yolun ortasına düşüp ölmüş. Sahibi eşeğin yükünü indirmiş, atın sırtına vurmuş. Üstüne üstelik bununla da yetinmemiş; davul yaparım deyip eşeğin derisini yüzüp, onu da atın sırtına yüklemiş. Bunca yükün altında iki büklüm bükülen at:

—Ah benim akılsız kafam! diye inlemiş. Keşke eşeğin dediğini tutsaydım. Hem bu kadar yük yüklenmezdim hem de eşekçik ölmezdi boşu boşuna!

Ezoptan Masallar

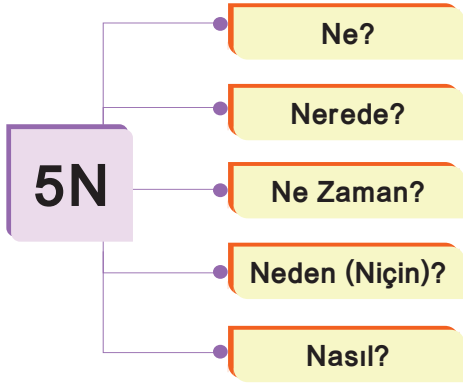

Notlarım

Çöz Öğren

Aşağıdaki 5N1K sorularını metne göre cevaplayınız.

• At ile eşek ne yapıyorlarmış?

• Eşek nerede düşüp ölmüş?

• At ile eşeğin başından geçen bu olay ne zaman gerçekleşmiş?

• Atın başına sıkıntılar niçin gelmiş?

• At, yükün altında nasıl olmuş?

Kim?

• Eşeğin derisini atın üstüne kim yüklemiş?

Notlarım

■ Cümlede Anlam

Atasözü

Geçmişten günümüze, deneyimler sonucu ortaya çıkan, söyleneni belli olmayan, kalıplaşmış, kısa ve özlü sözler **atasözü** denir. Atasözleri, bizlere belli bir konuda emir ya da öğüt (nasihat) verir. Atasözleri toplumun, duygu, düşünce, inanç ve yaşayışı hakkında bilgi verir.

Örnek

Atasözü

- Tamamlanmış cümle şeklindedir.
- Ders verici nitelik taşır.
- Herkese hitap eder.
- Anonimdir. Söyleyeni belli değildir.
- Genellikle mecaz anlamlıdır.
- Kalıplaşmış sözlerdir, kelimelerde değişiklik yapılamaz.
- Kısa ve özlü sözlerdir.

Çöz Öğren

Aşağıda verilen cümleler ile atasözlerini anlamlarına uygun olacak şekilde eşleştiriniz.

1. Birlikte olduktan sonra bu işin de altından kalkarız.

() Zorla güzellik olmaz.

2. Anla artık, bu görevi ona onun da isteği olmadan yaptırılmazsın.

() Ağaç yaprağıyla gürler.

3. Bu saatte gidilen işten ne hayır gelir?

() Nerede bu bolluk.

4. Malesef imkanlarımız bu istediklerin için yeterli değil.

() Er giden işine geç giden boşuna.

Notlarım

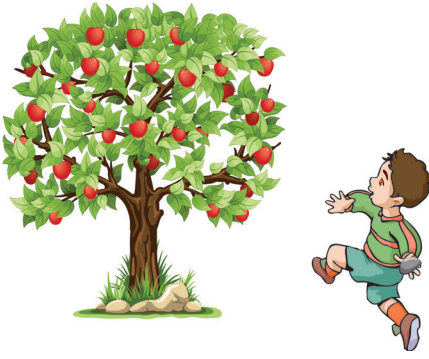

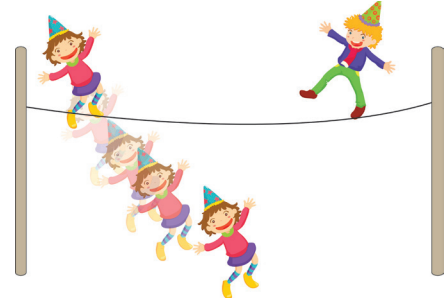
Çöz Öğren

Aşağıdaki görsellerde anlatılmak istenen atasözlerini verilen kutulara yazınız.

Notlarım

Bunları Biliyor Musun?

ATATÜRK HAFTASI (10 - 16 Kasım)

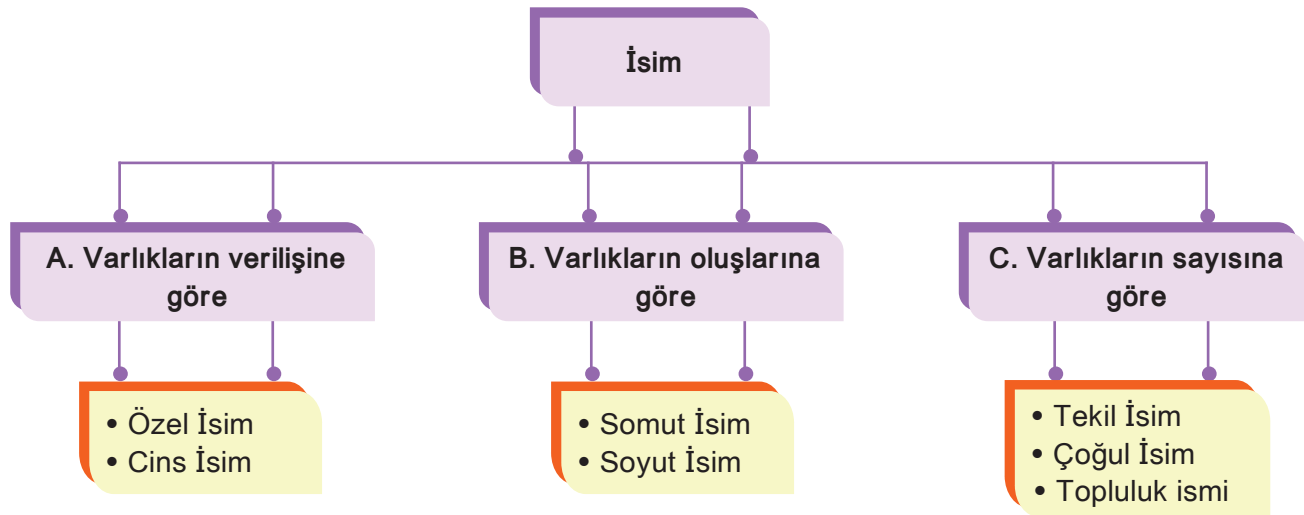

Devletimizin kurucusu ve önderi Atatürk, 10 Kasım 1938'de saat dokuz beş geçte hayata gözlerini yumdu.

1938'den bu yana her yıl 10 Kasım ile başlayan hafta ülkemizde Atatürk Haftası olarak değerlendirilir. Bu hafta süresince Atatürk'ün yurtseverliği, yaşamı, ilke ve inkılapları anlatılır. Aynı zamanda Atatürk'ün daha yakında ve daha iyi tanıtılması amacıyla açık oturumlar düzenlenir. Atatürk'ün ölüm zamanı olan saat dokuz beş geçte "ti" sesi ile saygı duruşuna geçilir. Kara ve deniz taşıtları buldukları yerde durarak düdüklarını çalarlar. Anma törenlerinde Ata'nın hayat hikayesi, Atatürk inkılâp ve ilkeleri anıldığı gibi seçilmiş Atatürk şiirleri de okunur.

Sözcük Türleri

Ad (İsim)

Notlarım

A. Varlıklara Verilişine Göre (Özel Ad – Tür Ad)

1. **Özel Adlar:** Eşi benzeri olmayan, tek olan varlıklara verilen adlara “**özel ad**” denir.

Kişi ad ve soyadları	
Kıta, ülke adları	
Ulus adları	
Ova, ırmak, deniz, göl, dağ adları	
Hayvanlara verilen adlar	
İl, ilçe, mahalle, sokak adları	
Dil ve din adları	
Kurum adları	
Devir ve çağ adları	
Tarihi olay ve bayram adları	
Gezegen ve yıldız adları	

Dikkat

- Özel adlar cümlenin neresinde olursa olsun **ilk harfleri büyük** yazılır. Özel adlara getirilen ekler kesme işaretiyle (') ayrılır.
- Kişi adlarından sonra gelen “**bey, hanım, efendi**” gibi kelimeler **büyük** yazılır ve unvanlara getirilen ekler de yine kesme işaretiyle ayrılır.
- Kişi adlarından sonra gelen “**teyze, amca, dayı, hala**” gibi akrabalık bildiren sözcükler **küçük** harfle yazılır.
- Özel adlara getirilen “**-ci, -li, -ler, -gil, -siz, -cık**” ekleri **kesme işaretiyle ayrılmaz**: Atatürkçü, İzmirli, Ahmetler vb.

Notlarım

2. Tür (Cins) Adı

Aynı türden varlıklara verilen adlara “cins ad” denir

-
-

Örnek

kuş, kedi, burun, kaşık...

Dikkat

- “Güneş, dünya” kelimeleri gezegen adı olarak kullanılmamışsa tür adı sayılır.

“Bugün dünya kadar işim var.” ve “Hava güneşli olduğu için bahçede oynadılar.” cümlelerinde bu kelimeler tür adı olarak kullanılmıştır.

B. Varlıkların Oluşuna Göre(Somut Ad – Soyut Ad)

1. Somut (Madde) Ad

Duyu organlarımızla var olduğunu algılayabildiğimiz varlıklara verilen adlara “somut (madde) ad” denir.

Örnek

2. Soyut (Mana) Ad

Duygu ve düşünce yoluyla kavrayabildiğimiz kavramları belirten adlara “soyut (mana) ad” denir.

Örnek

Notlarım

C. Sayısına Göre (Tekil Ad - Çoğul Ad - Topluluk Adı)

1. Tekil Ad

Aynı türden tek bir varlığa verilen adlara “**tekil ad**” denir.

Örnek

2. Çoğul Ad

Aynı türden birden çok varlığa verilen adlara “**çoğul ad**” denir. Tekil adlara -ler / -lar ekleri getirilerek oluşturulur.

Örnek

3. Topluluk Adı

-lar/-ler eki olmadığı halde birden çok varlığı anlatan adlara “**topluluk adı**” denir. Çoğul eki de alabilirler.

Örnek

Notlarım

Çöz Öğren

Aşağıdaki tabloyu istenen özelliklerdeki adlarla tamamlayınız.

İl ve İlçe Adı	Meyve ve Sebze Adı	Kişi Ad ve Soyadı	Gezegen ve Yıldız Adı	Kurum ve Kuruluş Adı
İstanbul - Beylikdüzü	karpuz pırasa	Mustafa Kemal Atatürk	Merkür Samanyolu	Türk Dil Kurumu

Araç ve Eşya Adı	Hayvan ve Bitki Adı	Dil ve Din Adı	Sokak ve Mahalle Adı	Kıta ve Bölge Adı
makas koltuk	kedi papatya	Türkçe Müslümanlık	Hürriyet Mahallesi Gül Sokak	Avrupa, Asya, Anadolu, Ege Bölgesi

Notlarım

Adların Durumları (İsmin Halleri)

Adın beş durumu vardır.

1. **Yalın Durumu:** Adın hiçbir ek almaması ya da ek aldığı halde hal eklerinden birini almamasıdır.

- Kitap, bizim en iyi dostumuzdur.

2. **Belirtme Durumu:** Adın “-ı, -i, -u, -ü” eklerinden birini almasıdır.

- Bu kitabı ben de okumuştum.

3. **Yönelme Durumu:** Adın “-a, -e” eklerinden birini almasıdır.

- Kitaba şöyle bir göz gezdirip yerine bıraktı.

4. **Bulunma Durumu:** Adın “-da, -de, -ta, -te” eklerinden birini almasıdır.

- Kitapta çok faydalı bilgiler var.

5. **Ayrılma Durumu:** Adın “-dan, -den, -tan, -ten” eklerinden birini almasıdır.

- Kitaptan anladıklarımızı özet şeklinde yazdı.

Çöz Öğren

Aşağıdaki sözcükleri adın beş durumuna göre çekimleyiniz.

telefon	okul	çanta	balkon
telefon			
telefon - u			
telefon - a			
telefon - da			
telefon - dan			

Notlarım

Bunları Biliyor Musun?

DÜNYA TASARRUF GÜNÜ (31 Ekim)

İnsanların ve diğer canlıların yaşamlarını devam ettirebilmeleri için ortak kullandıkları nesnelere tüketimine dikkat etmesi, gereğinden fazla kullanılmasına **tasarruf** diyoruz. Tasarruf en önemli alışkanlıklarımızdan olmalıdır. Çünkü bugün kullandıklarımıza yarın da ihtiyacımız olacağını bilmeliyiz ve elimizdekilerin kıymetini daha iyi anlamalıyız.

Tasarrufu insanların hayatına yerleştirilebilmek için bazı Türk bankaları 1924' te Birinci Uluslararası Tasarruf Kongresi'nde 31 Ekim gününü "Uluslararası Tasarruf Günü" olarak kabul etmişlerdir. Bu günün ilan edilme sebebi ülkemizin zenginleşmesi, gelir seviyesinin yükselmesi, daha fazla üretim ve daha fazla dış ticaretle mümkün olma düşüncesidir. Bu düşünce bireylerden başlayarak toplumun her kesimine aksetmelidir. Bu sebeple her bireyin üzerinde sorumluluk vardır.

■ Noktalama İşaretleri

Noktalı Virgül (;)

1)

Örnek

Kızlardan Ayşe, Zeynep, Yağmur; erkeklerden Ali, Murat, Eren en sevdiği isimlerdir.

2)

Örnek

At ölür, meydan kalır; yiğit ölür, şan kalır.

Notlarım

Yaşadığımız çevre her geçen gün biraz daha kirleniyor. Bu da hem bizim hem de bizimle birlikte yaşayan diğer canlıların hayatını oldukça zorlaştırıyor. Siz de duyarlı bir birey olduğunuzu gösterin, bugün bir slogan ve afiş hazırlayarak bu kirliliğe “DUR” deyin.

Unutmayın, hayal gücünüz ve yaratıcılığınız sizinle!

Tema Özeti

Eş Anımlı Sözcükler:

Sesleri farklı, anlamları aynı olan sözcüklere **eş anlamlı (anlamdaş) sözcükler** denir.

Örnek

Talebe – öğrenci, siyah – kara, misafir – konuk ...

Zıt Anımlı Sözcükler:

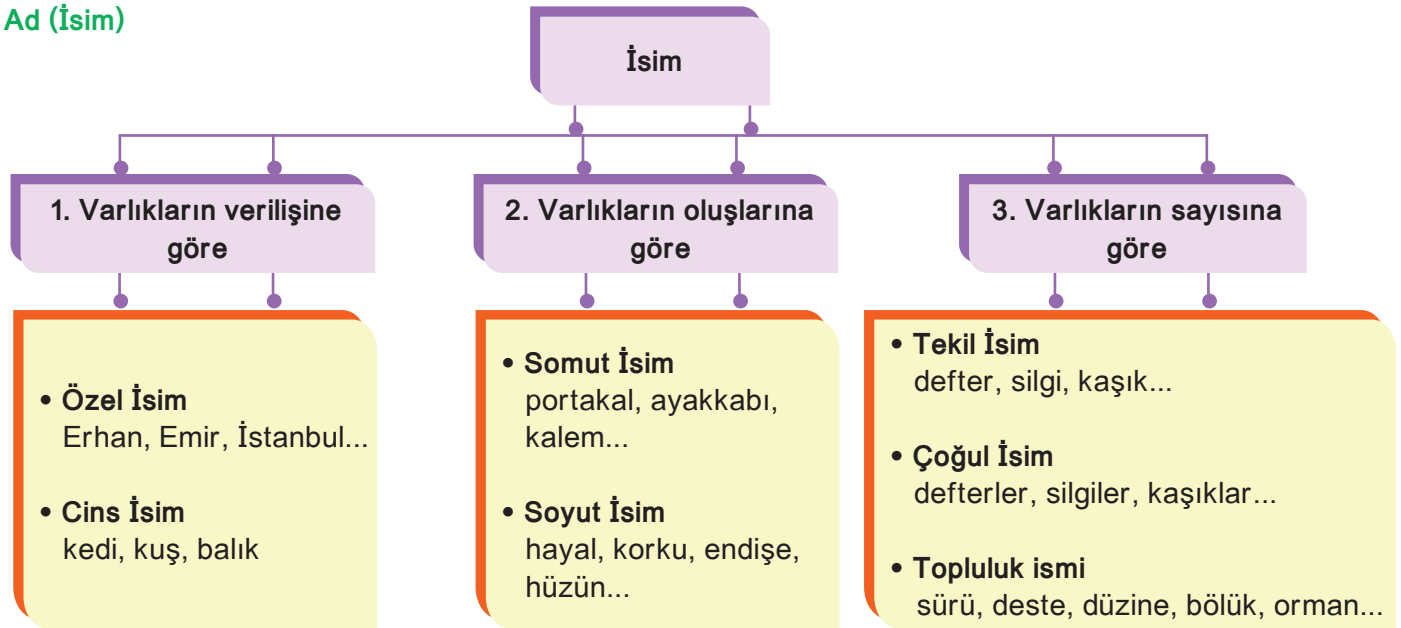
Anlam bakımından birbirinin tam tersi olan sözcüklere **zıt (karşıt) anlamlı sözcükler** denir.

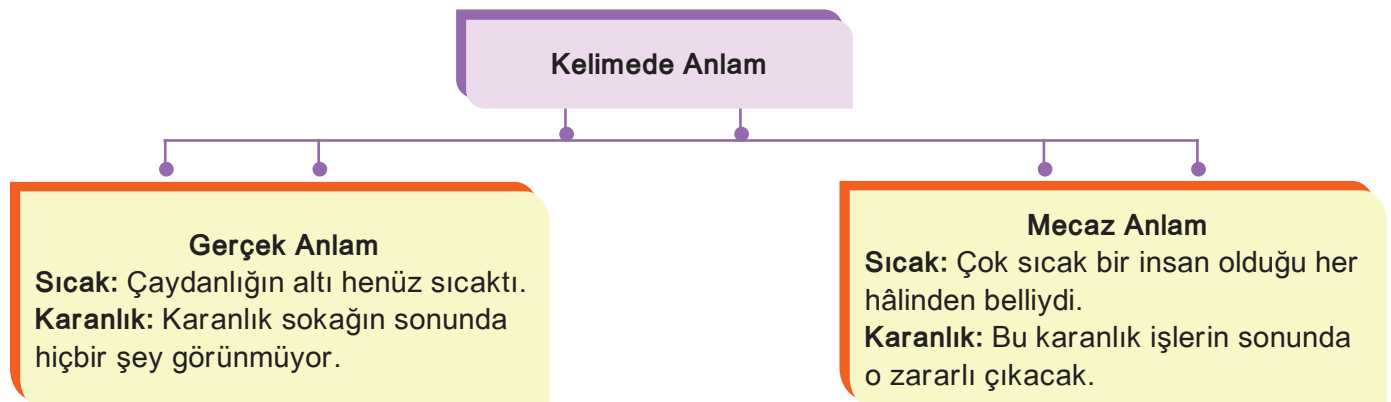
Örnek

siyah – beyaz, açık – kapalı, geniş – dar

Ad (İsim)

Kelimedede Anlam

Farklı Düşünmeye Yönlendiren İfadeler

Okuduğumuz ve dinlediğimiz metinlerde, konuşmalarımızda “ama, fakat, veya, ya da, yalnız, ancak, buna rağmen” kelimelerinden sonra düşüncelerin farklılaştığını görürüz.

Örnek

Ben de sizinle oynamak isterdim ama ödevlerimi bitirmeliyim.
Saklambaç ya da birdirbir oynayalım.

Kelime Türetme

Sözcüğün sonuna eklenerek yeni anlamda sözcükler türeten ekler dikkat edelim. Bu ekler **YAPIM EKLERİ** diyoruz.

En çok kullanılan ekler: -li, -lik, -siz, -ci

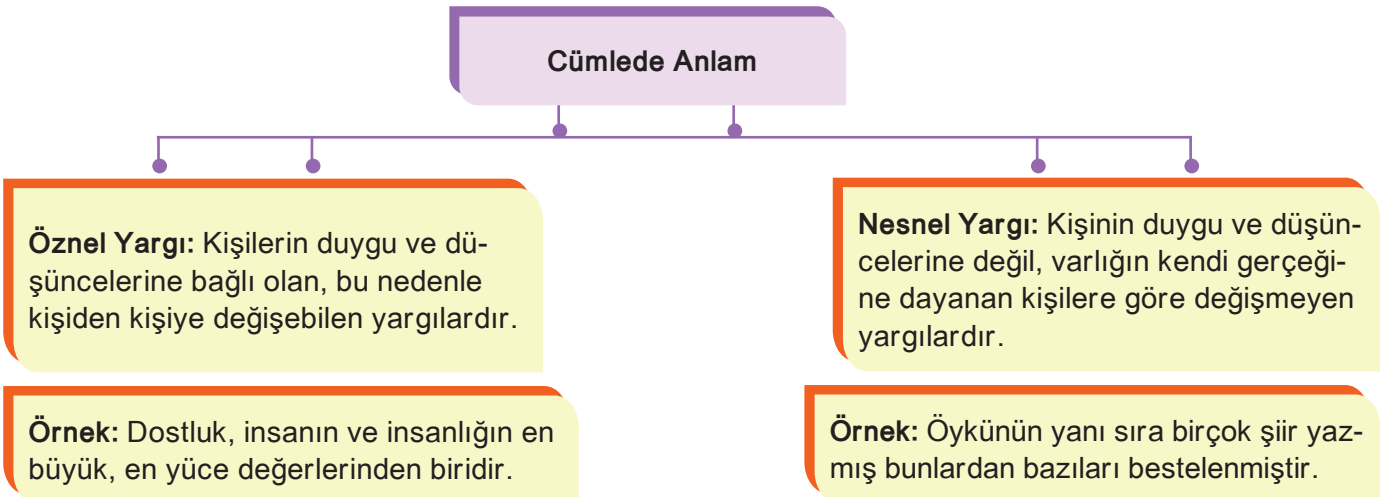

Örnek

Balon-cu = Baloncu, kitap-lık = kitaplık,

Cümlede Anlam

Deyim	Atasözleri
<p>Özellikleri</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. En az iki sözcükten oluşur. 2. Ders verme amacı taşımaz. İçinde bulunduğu durumu ifade eder. 3. Kimin tarafından söylendiği belli değildir. 4. Çoğunlukla mecaz anlamlıdır. 5. Kalıplaşmıştır, üzerinde değişiklik yapılamaz. 6. Kısa ve özlü sözlerdir. 	<p>Özellikleri</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kalıplaşmıştır. 2. Az sözle çok anlam ifade eder. 3. Öğüt verir. 4. Genellikle mecazlıdır.
<p>Örnek: kulak misafiri olmak, çantada keklik, pireyi deve yapmak, eli uzun...</p>	<p>Örnek: Damlaya damlaya göl olur. Ak akçe kara gün içindir. Bir elin nesi var iki elin sesi var...</p>

Ne Kadar Öğrendim?

1. Aşağıda verilen kelimelerin eş anlamlılarını bulup birer cümlede kullanınız.

Kara		
Anıt		
Konuk		
Asır		
Doğal		

2. Aşağıda verilen deyimleri anlamlarına uygun olarak cümle içinde kullanınız.

Özü sözü bir olmak:	
Gözden düşmek:	
Ayağına çağırarak:	

3. Aşağıda verilen kelimeleri hem gerçek hem mecaz anlamda birer cümle içinde kullanınız.

• Tatlı:

Gerçek Anlam:

Mecaz Anlam:

• Geniş:

Gerçek Anlam:

Mecaz Anlam:

• Yanmak:

Gerçek Anlam:

Mecaz Anlam:

• Sivri:

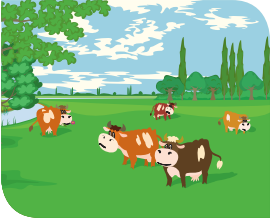
Gerçek Anlam:

Mecaz Anlam:

4. Aşağıda verilen ekleri kullanarak beşer adet yeni kelime türetiniz.

-li					
-lik					
-siz					
-gi					
-ci					

5. Aşağıda verilen isimlerle altlarında yazan özellikleri doğrultusunda bir paragraf oluşturunuz.

Sürü
(topluluk)

Karanlık
(soyut)

Ateş
(somut)

Çayır
(cins)

Çoban Ali
(özel)

Blank area for writing a paragraph based on the given words and their characteristics.

6. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi farklı bir konuda öğüt vermektedir?

- A) Eldeki yara, yarasıza duvar deliği gibidir.
 B) El elin nesine, gülererek gider yasına.
 C) El el ile, değirmen yel ile.
 D) El el için ağlamaz, başına kara bağlamaz.

7. Aşağıdaki tümceler hangisinde özel ad vardır?

- A) Eski gazeteleri eskiciye vereceğim.
 B) Göl kıyısında kamp yaptık.
 C) Bütün gece yağmur yağdı.
 D) Yağmur ağlayarak içeriye girdi.

8. Aşağıdakilerin hangisinde "- lik / - lık" eki soyut bir kavram türetmiştir?

- A) Askılık
 B) Çaydanlık
 C) Yaşlılık
 D) Küllük

9. "-cı / -ci" eki aşağıdakilerden hangisinde diğerlerinden farklı özellikte bir kavram türetmiştir?

- A) Ayakkabıcı
 B) Simitçi
 C) Tamirci
 D) Oduncu

10. Aşağıdakilerden hangisi "tekrar tekrar söylemek" anlamında bir deyimdir.

- A) Dillere destan olmak
 B) Dilinde tüy bitmek
 C) Dilden dile dolaşmak
 D) Dil yarası

11. Aşağıda verilen kelimelerin hangisine eklenen ek, kelimenin anlamında değişikliğe neden olmuştur?

- A) -a
 B) -ta
 C) -lik
 D) -ler

12. Aşağıda verilen cümlelerin hangisinde virgülün kullanım amacı farklıdır?

- A) Antalya'daki yazlığımıza kuzenlerim, arkadaşlarım, komşularımız da geldi.
 B) Eve geldi, biraz dinlendi, sonra arkadaşlarıyla buluşmak için evden çıktı.
 C) Eğer bakkala giderseniz ekmek, süt, yoğurt da alırsınız.
 D) Ayakkabılarını, kazaklarını, pantolonlarını da etrafındakilere verdi.

13. Aşağıda verilen cümlelerde altı çizili kelimelerden hangisi mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Neden bu kadar boş bakıyorsun?
 B) Hangi kumaş daha kaliteli sence?
 C) Gecenin karanlığında kayboldu kedicik.
 D) Cüzdanından sahte para çıkmış.

14. Aşağıdaki cümlelerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) Kitabındaki kelimeler özenle seçilmiş olmasına rağmen tatsız bir kitaptı.
 B) Çok fazla kurguya yer verdiği için okuyucu-yu gerçek hayattan koparmış.
 C) Yine de 100.000 adet satarak şimdiden çok satanlar listesinde yerini almış.
 D) Öyle görünüyor ki bundan sonra sadece kendi okuyucu kitlesine hitap edebilecek.

15. Aşağıda verilen atasözlerinden hangisi anlamca diğerlerinden farklıdır?

- A) Bir el bir eli yıkar; iki el bir yüzü yıkar.
- B) Meyve veren ağaç taşlanır.
- C) Yalnız taş duvar olmaz.
- D) Bir elin sesi çıkmaz.

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “dünya” kelimesi gezegen adı olarak kullanılmamıştır?

- A) Gittikçe ısınan Dünya’da yaşam zorlaşmaya başlamaktadır.
- B) Dünya’dan daha büyük gezegenler de vardır.
- C) Dünya kadar işimiz var, sen hala geziyorsun.
- D) Dünya, kendi eksenini etrafında da dönmektedir.

17. Aşağıda verilen deyimlerden hangisi “bir işi çok büyütme” anlamındadır?

- A) Akıl işi değil
- B) Gücüne gitmek
- C) Özü sözü bir olmak
- D) Pireyi deve yapmak

18. Aşağıda verilen kelime gruplarından hangisi “genelden özele doğru” sıralanmıştır?

- A) Kuş – canlı – leylek – hayvan
- B) Canlı – bitki – çiçek – lale
- C) Canlı – balık – hayvan – palyaço balığı
- D) İnsan – canlı – kız – Elif

19. Beraber kütüphaneye gidecektik ...

Yukarıda verilen cümleyi aşağıda verilen hangi ifadeyle devam ettirsek farklı düşünmeye yönelmiş oluruz?

- A) Ve
- B) Çünkü
- C) Fakat
- D) Böylece

20. Aşağıda verilen cümlelerdeki altı çizili ifadelerin hangisi “gerçek anlamda” kullanılmıştır?

- A) Eve geldiğimde odaların içi boştu.
- B) Kitaptaki dar fikirler beni çok sinirlendirdi.
- C) Acı sözleriyle hepimizi derinden yaralamıştı.
- D) Kara günler görmeyelim artık, dedi.

21. Aşağıda verilen cümlelerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) Yeni çıkan telefonlar bence çok kullanışlı.
- B) Her gün sebze yemek vücudumuz için çok faydalıdır.
- C) Bugüne kadar sadece yirmi bir kitabı yayımlanmış.
- D) Ayakkabısının altına giren çivi ayağını kesti.

22. Bu kadar bilgiyi aklınızda tutmak bazen zor olabilir, derdi öğretmenimiz. Mutlaka bir yere yazın. Bize öğrettiği her şeyi içine sevgisini de katarak verdi. Biz de ona saygıda hiç kusur etmedik ama. Şimdi elime bir silgi almış, karaladıklarımı silerken nerden de geldi aklıma ilkokul öğretmenim?

Yukarıda verilen parçada geçen altı çizili kelimelerden hangisi aldığı ek sayesinde bir nesneyi ifade eder?

- A) Bilgi
- B) Sevgi
- C) Saygı
- D) Silgi

Öz Değerlendirme Formum

Adı ve Soyadı: No: Tarih:.....

Sevgili Öğrenciler,

Sevgili öğrenciler bu form, "1. Tema" konularında öğrendiklerimizle ilgili kendinizi değerlendirmeniz için hazırlanmıştır. Aşağıdaki her bir cümleyi okuyunuz, çalışmalarınızı en iyi yansıtan "Evet, Emin değilim, Hayır" ifadelerinden birinin altına (X) işareti koyunuz. Her sütunun altına bu işaretlerinizin sayısını yazınız. Cümleleri "Emin değilim, Hayır" ifadeleriyle cevaplandırdıysanız öğretmenlerinizden yardım alınız.

1. Tema	Evet	Emin Değilim	Hayır
Hikâye yazabilirim.			
Sözcüklerin eş anlamlılarını bulabilirim.			
Sözcüklerin zıt anlamlılarını bulabilirim.			
Noktalama işaretlerini doğru ve yerinde kullanabilirim.			
Deyim ve atasözlerinin anlamlarını tahmin edebilirim.			
Sözcüklerin gerçek, mecaz anlamlarını ayırt edebilirim.			
Cümlelerdeki abartılı ve duygusal ifadeleri belirleyebilirim.			

Bu konuda kendimi pekiştirmek için planım:

Öğretmenin yorumu:

ANKA OLMAK

Rivayet olunur ki kuşların hükümdarı olan Simurg Anka, Bilgi ağacının dallarında yaşar ve her şeyi bilirmiş. Kuşlar Simurg'a inanır ve onun kendilerini kurtaracağını düşünürmüş. Kuşlar dünyasında her şey ters gittikçe onlar da Simurg'u bekler dururlarmış. Ne var ki Simurg ortada görünmedikçe kuşkulanır olmuşlar ve sonunda umudu kesmişler.

Derken bir gün uzak bir ülkede bir kuş sürüsü Simurg'un kanadından bir tüy bulmuş. Simurg'un var olduğunu anlayan dünyadaki tüm kuşlar toplanmışlar ve hep birlikte Simurg'un huzuruna gidip yardım istemeye karar vermişler. Ancak Simurg'un yuvası, etekleri bulutların üzerinde olan Kaf Dağı'nın tepesindeymiş. Oraya varmak için yedi dipsiz vadiyi aşmak gerekirmiş. Kuşlar, hep birlikte göğe doğru uçmaya başlamışlar. Yorulanlar ve düşenler olmuş.

Önce Bülbül geri dönmüş, güle olan aşkını hatırlayıp; papağan o güzelim tüylerini bahane etmiş -oysa tüyleri yüzünden kafese kapatılmış- kartal yükseklerdeki krallığını bırakamamış, baykuş yıkıntılarını özlemiştir, balıkçıl kuşu bataklığını.

Yedi vadi üzerinden uçtukça sayıları gittikçe azalmış ve nihayet beş vadiden geçtikten sonra gelen altıncı vadi "şaşkınlık" ve yedinci vadi "yok oluş" ta bütün kuşlar umutlarını yitirmiş. Kaf Dağı'na vardıklarında geriye otuz kuş kalmış.

Simurg'un yuvasını bulunca öğrenmişler ki Simurg Anka "otuz kuş" demekmiş. Onların hepsi Simurg'muş. Simurg Anka'yı beklemekten vazgeçerek şaşkınlığı ve yok oluşu da yaşadktan sonra bile uçmayı sürdürerek kendi küllerimiz üzerinden yeniden doğabilmek için kendimizi yakmadıkça, her birimiz birer Simurg olmayı göze almadıkça bataklığımızda, tünelerimizde ve kafeslerimizde yaşamaktan kurtulamayacağız.

Şimdi kendi gökyüzünde uçmak zamanıdır.

Notlarım

A large rectangular area with a light blue background and horizontal white stripes, intended for taking notes.

A large empty rectangular box with a light blue border, intended for additional notes or a drawing.

Notlarım

A large rectangular area with a light blue background and horizontal white stripes, intended for writing notes.

A large empty rectangular box with a light blue border, intended for additional notes or a drawing.

ÜRÜN DOSYASI KULLANMA YÖNERGENİ					
SÜRE	YAPILACAK İŞLER	ÖĞRENCİNİN YAPACAĞI İŞLER	ÖĞRETMENİN YAPACAĞI İŞLER	VELİNİN YAPACAĞI İŞLER	
.....	Ürün Dosyasını Tanıma	Velisi ve öğretmeniyle ürün dosyasının amaçlarını ve en iyi ürünleri seçmek için ölçütler belirler. Bu ölçütleri yazılı olarak dosyaya koyar.	Ürün dosyasını ve çalışma takvimini tanıtır. Öğrenciyi hedeflerini belirlemede yardımcı olur. En iyi ürünleri seçmek için kullanılacak ölçüt önerileri getirir. Öğrencilere ürün dosyasını değerlendirme ölçütlerini duyurur.	Ürün dosyasıyla ilgili bilgi edinir. Öğrencilerin çalışma hedeflerini belirlemede katkıda bulunur.	
.....	Döneme Ait Ürünlerin Biriktirilmesi	Hafta hafta ürünleri seçer. Seçilen ürünler üzerinde eleme ve geliştirme çalışmaları yapar.	Ürün biriktirme sürecini izler. Öğrencinin ürün eleme, geliştirme çalışmalarını koordine eder. Ürünlerin belirlenen ölçütlere uygun olarak seçilmesine yardımcı olur.	Öğrencilerin ürün eleme, geliştirme aşamalarından haberdar olur. Öğrencilerin süreçteki ihtiyaçlarını karşılar. Ürünlerle ilgili öğrenciyeye görüş bildirir.	
.....	Ürün Dosyasına Konacak Ürünlerin Seçilmesi	Dönem boyunca seçilen ürünler içinden son elemeyi yaparak iki, üç ürün belirler. Bu ürünler için seçme gerekçelerini yazar. Seçilen ürünler için ürün kontrol listesini doldurur.	Dönem ürünleri için öğrencinin gelişim sürecini yansıtacak en iyi ürünleri seçmesinde yönlendirici rol oynar.	Öğrencilerin ürünler üzerinde yapacağı son elemeye yardım eder.	
.....	Ürün Dosyasının Tamamlanması	Ürün dosyasının kapağını ve içindekiler kısmını hazırlar. Matematik dersiyeye ilgili kendisini yansıtacağı bir öz geçmiş yazar. Çalışma sürecini yansıtın bir özet yazar.	Dosya tamamlama süresinde öğrencinin yapacağı işleri hatırlatır ve bunlarla ilgili gerekli açıklamaları yapar. Yapılması gerekenler hakkında örnek bir dosya tanıtır.	Öğrencilerin yapacağı işler için uygun ortam hazırlayarak öğrenciyeye ihtiyaç duyduğu desteği sağlar.	
.....	Ürün Dosyasının Sunumu	Sunum yönergesi doğrultusunda dosyasını sunuma hazırlar. Öğretmen ve velinin katılımıyla sunumu yapar.	Ürün Dosyası Sunum Yönergesi'ni hazırlar ve öğrencilere hatırlatır. Sunum için uygun yeri ve zamanı belirler. Sunuma velinin de katılımını sağlamak için mektup yazar. Öğrencinin dosyasını sunuma hazırlamasına yardım eder. Velinin sunuma katılımı durumunda yazılı görüşünü almak için dosyayı veliyeye bir üst yazıyla gönderir.	Sunuma katılır. Ürün dosyasıyla ilgili görüşlerini sözlü ve yazılı olarak belirler. Geri bildirim formunu doldurur.	
.....	Değerlendirme ve Geri Bildirimlerin Yapılması	Öğretmeni ile aldığı geri bildirimlerle ilgili görüşme yapar. Ürün dosyasının derecesine öğretmeniyle birlikte karar verir.	Ürün dosyasını bir değerlendirme ölçüğüyle değerlendirir. Çalışmalarla ilgili güçlü ve zayıf yanlarını belirten bir mektupla geri bildirim bulunur. Bu mektup ürün dosyasına eklenir. Her öğrenciyeye gelişim sürecinin tartışıldığı ve gelecek için hedeflerin saptandığı yüz yüze görüşmeler yapar. Bu görüşmelerde ürün dosyasının derecesine öğrenciyeye birlikte karar verir.	Çocuğun en çok hangi ürünü beğendiğini, çocuğun kendini hangi alanlarda geliştirmesi gerektiğini ve ona nasıl yardımcı olabileceğini belirten bir mektup yazar.	

■ Kavram Sözlüğü

A

Alternatif: Seçenek.

Arasöz: Konunun iyice anlaşılması için tümce arasına alınan açıklayıcı sözcük, ya da söz öbeği.

B

Betimleme: Tasarlama, bir şeyi sözle veya yazıyla anlatma, göz önünde canlandırma, tasvir.

Bürokrat: Devlet kurumlarında çalışan üst düzey yönetici.

C

Caka satmak: Gösteriş yapmak, çalım satmak.

D

Direktif: Yönerge.

Dizayn: Tasarım.

Dize: Şiirin satırlarından her biri, mısra.

E

Emel: Gerçekleştirilmesi zamana bağlı istek.

Entari: Genellikle tek parçalı kadın giyeceği.

İ-i

İare: Ödünç

İmge: Zihinde tasarlanan ve gerçekleşmesi özlenen şey, hayal.

İstiklal: Bağımsızlık.

K

Kafiye: Uyak, şiirde dizelerin sonunda tekrarlanan ve aynı ahengi veren heceler veya aynı görevde olmayan ancak benzeşen sesler.

Kampana: Çan.

Kinaye:

1. Düşünüleni dolaylı olarak anlatan söz:
2. Üstü kapalı, sitemli, dokunaklı söz:
3. Bir sözü gerçek anlamının dışında kullanma sanatı.

Künye:

1. Bir kimsenin adı, soyadı, ülkesi, doğumu, mesleği vb. bilgilerini gösteren kayıt.
2. Soy sop ile ilgili kimlik bilgileri.

M

Mekân:

- 1.Yer, bulunulan yer.
- 2.Ev, yurt.
- 3.Uzay.

Meslek: Belli bir eğitim ile kazanılan sistemli bilgi ve becerilere dayalı, insanlara yararlı mal üretmek, hizmet vermek ve karşılığında para kazanmak için yapılan, kuralları belirlenmiş iş.

Muhtemel: Gerçekleşmesi de gerçekleşmemesi de ihtimal dahilinde olan, beklenen, mümkün.

N

Nosyon: Kavram.

O-Ö

Olay Örgüsü: Olay anlatımına dayalı metinlerdeki olayların bütünü; vaka.Olay örgüsü kavramı, "olay" kelimesinden farklı olarak yalnızca edebiyat eserlerinde karşımıza çıkar, oysa günlük hayatta pek çok olayla karşılaşılabilir.

Örtülü Anlam: Bir cümlemin anlamından çıkarılabilecek diğer anlamlar, ifadeler.

P

Palto: Soğuk havalarda öbür giyeceklerin üstüne giyilen kalın kumaştan giysi.

Perçinlemek: Sağlamlaştırarak, güçlendirmek

R

Rihtim: Bir akarsu veya deniz kıyısında doldurularak yapılmış, gemilerin indirme bindirme veya yükleme boşaltma yapabileceği yer.

S

Senaryo: Tiyatro oyunu, piyes, film, dizi film vb. eserlerin sahnelerini ve akışını gösteren yazılı metin: Kusursuz bir senaryoyu adım adım oynuyor.

Sitem: Bir kimseye, yaptığı bir hareketin veya söylediği sözün üzüntü, alınganlık, kırgınlık vb. duygular uyandırdığını öfkelenmeden belirtme.

Sunum: Herhangi bir konunun görmeye veya duymaya dayalı öğelerden de yararlanılarak bir ortamda dinleyicilere aktarılması.

Ş

Şiir: Zengin sembollerle, ritimli sözlerle, seslerin uyumlu kullanımıyla ortaya çıkan, hece ve durak bakımından denk ve kendi başına bir bütün olan edebî anlatım biçimi, manzume, nazım, koşuk

T

Tema: Bir metindeki olaylardan, çatışmalardan veya konuşmadaki ifadelerden çıkarılabilecek kavram, duygu. Bir metindeki sonucun en kısa ifadesi.

Tiyatro:

1. Dram, komedi, vodvil vb. edebiyat türlerinin oynandığı yer.

2. Bu türleri, izleyiciler önünde sahnede oynayan grup,
3. Sahnelenmek için yazılmış oyunların tümü.

U-Ü

Ücra: Çok uçta, kenarda veya kıyıda köşede olan.

V

Vardiya: Posta.

Y

Yular: Bir yere bağlamak veya çekerek götürmek için hayvanın başlığına veya tasmaına bağlanan ip.

Z

Zamir: Kişi, dönüşlülük, gösterme, soru ve belirsizlik kavramları vererek varlıkların yerini tutan söz, adıl.

■ Kaynakça

- 5. Sınıf Türkçe Konu Anlatan, Okyanus Yayıncılık, İstanbul, 2013
- Gurbet Hikayeleri, Refik Halit Karay, İnkılap Yayınevi, 2003
- La Fontaine Masalları, Ağustos Böceği İle Karınca, Akvaryum Yayınevi, 2013
- Ömer Seyfettin En Güzel Hikayeler, Selim Gündüzalp, Zafer Yayınları, 2013
- Mesnevi'den Seçme Hikayeler, Bilge Kültür Sanat, 2006
- Cumhuriyet Öncesi Yazarlardan Çocuklara Hikayeler, Mehmet Seyda, Bilge Kültür Sanat, 2009
- Az Gittik Uz Gittik, Pertev Naili Boratav, İmge Kitabevi, 2006
- Nasrettin Hoca Hikayeleri, Orhan Veli Kanık, Yapı Kredi Yayınları, 2003
- Ülkemin Efsaneleri, İbrahim Zeki Burdurlu, Tudem Yayınevi, 2007
- Çocuk Şiirleri, İbrahim Alaaddin Gövsa, Elips Kitap, 2009
- Beş Şehir, Ahmet Hamdi Tanpınar, Yapı Kredi Yayınları, 2002
- Ezop Masalları, Ezop, Sis Yayınları, 2014
- Arif Nihat Asya'dan Seçmeler, Saadettin Yılmaz, Ötüken Neşriyat, 2009
- Eşref Saat, Şevket Rado, Bilge Kültür Sanat, 2013
- www.mebk12.meb.gov.tr
- www.tdk.gov.tr
- www.fotolia.com

Haftalık Türkçe Ders Programım

Dersler	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
1. Ders					
2. Ders					
3. Ders					
4. Ders					
5. Ders					
6. Ders					
7. Ders					
8. Ders					

■ Türkçe Yazılı Yoklama Notlarım

1. DÖNEM				2. DÖNEM			
1. Yazılı	2. Yazılı	3. Yazılı	Ortalama	1. Yazılı	2. Yazılı	3. Yazılı	Ortalama

■ Türkçe Çoktan Seçmeli Sınav Doğru Sayılarım

1. DÖNEM					2. DÖNEM				

■ Türkçe Proje Notlarım

1. DÖNEM		2. DÖNEM	
1. Projem	2. Projem	1. Projem	2. Projem